



ZOMERRAPPORTAGE 2020

Tussentijdse rapportage januari t/m juni



Versie raad 16 september 2020

Gemeente Mook en Middelaar

ZOMERRAPPORTAGE 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
1. Algemeen	5
1.1. Inleiding	6
1.2. Leeswijzer	9
1.3. Afkortingen	10
1.4. Coronacrisis	11
2. Programmaverantwoording.....	12
2.1. Programma Besturen	13
2.2. Programma Beschermen	16
2.3. Programma Verplaatsen	18
2.4. Programma Werken	21
2.5. Programma Leren	23
2.6. Programma Recreëren.....	25
2.7. Programma Samenleven en zorgen	27
2.8. Programma Gezond leven	30
2.9. Programma Wonen	33
3. Stand van zaken	35
3.1. Exploitatie 2020.....	36
3.2. Lopende kredieten 2020.....	38
3.3. Stand en verloop reserves	41
3.4. Stand en verloop voorzieningen.....	44
3.5. Stand van zaken Sociaal Domein	46
3.6. Bedrijfsvoering.....	51
4. Financiële bijstellingen.....	53
4.1. Samenvatting	54
4.2. Detailmutaties.....	55
4.3. Kredieten	73

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Algemeen

De Zomerrapportage 2020 betreft een halfjaarsrapportage en is drieledig.

Ten eerste bevat deze rapportage de (beleidsmatige) stand van zaken met betrekking tot de onderwerpen, zoals bij de diverse programma's vermeld in de Programmabegroting 2020.

Ten tweede bevat deze rapportage de actuele financiële stand van zaken na besluitvorming gedurende het eerste halfjaar.

Tenslotte bevat deze rapportage een voorstel van de bij te stellen budgetten en kredieten.

Financiële samenvatting

Onderstaand zijn de huidige begrotingssaldi opgenomen per eind juni 2020. Dit betreft de stand van de Morap-1 2020. Dit zijn de saldi vóór het opstellen van de Zomerrapportage 2020.

Tabel Begrotingssaldi 2020-2024

Bedragen x € 1.000

Huidige begrotingssaldi					
	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	12.099	12.055	12.126	12.166	12.214
Baten	-4.059	-4.004	-4.005	-4.038	-4.020
Subtotaal programma's	8.041	8.051	8.121	8.128	8.193
Algemene dekkingsmiddelen	-12.276	-12.399	-12.471	-12.504	-12.396
Kosten van overhead	4.769	4.667	4.584	4.524	4.474
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	5	5	5	5
Subtotaal admo	-7.501	-7.727	-7.882	-7.975	-7.917
Toevoeging aan reserves	62	62	62	62	62
Ottrekking uit reserves	-610	-389	-305	-216	-216
Subtotaal reserves	-548	-327	-243	-154	-154
Totaal-generaal huidige begroting	-9	-3	-4	0	123
	V	V	V	V	N

In onderstaande tabel zijn de begrotingssaldi opgenomen zoals deze zouden zijn, ná het ongewijzigd vaststellen van de voorliggende Zomerrapportage 2020.

Tabel Begrotingssaldi 2020-2024

Bedragen x € 1.000

Voorlopige begrotingssaldi ná Zomerrapportage					
	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	14.007	12.653	12.759	12.743	12.733
Baten	-4.943	-3.976	-3.977	-4.010	-3.992
Subtotaal programma's	9.064	8.677	8.782	8.733	8.741
Algemene dekkingsmiddelen	-12.296	-12.474	-12.480	-12.444	-12.423
Kosten van overhead	5.043	5.065	4.974	4.918	4.867
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	5	5	5	5
Subtotaal admo	-7.253	-7.409	-7.506	-7.526	-7.556

Toevoeging aan reserves	62	62	62	62	62
Onttrekking uit reserves	-620	-389	-305	-216	-216
Subtotaal reserves	-558	-327	-243	-154	-154
Totaal-generaal huidige begroting	1.254	942	1.033	1.054	1.031
	N	N	N	N	N

Toelichting

Het meerjarige tekort ontstaat met name door stijgende kosten binnen het Sociaal Domein (onderdelen Wmo en Jeugdzorg). Het aandeel in het meerjarig tekort bedraagt ruim 40%. Zie ook de toelichting hieronder ('Tekort Sociaal Domein') en de toelichting bij onderdeel 3.5 ('Stand van zaken Sociaal Domein'). Een andere grote bijstelling (> € 100k) bedraagt de bijstelling van het dividend van de BNG. Deze moet conform de begrotingsbrief van de Provincie met € 196k (structureel) naar beneden worden bijgesteld wegens een lager verwachte winstuitkering.

Voor 2020 geldt ook nog een incidenteel nadeel wegens eenmalige aansluitkosten deelname GR BsGW van €144k.

Deze grote posten nemen grofweg 60-70% van het tekort voor hun rekening. De overige 30-40% betreffen diverse kleinere mutaties (< 100k). Voor detailinformatie verwijzen wij u naar hoofdstuk 4 'Financiële bijstellingen'.

Tekort Sociaal Domein

Sinds vorig jaar worstelen wij met de financiële beheersbaarheid van het Sociaal Domein in onze gemeente. De uitgaven stijgen, terwijl de inkomsten niet meegroeien. Ook in deze zomerrapportage is, net als vorig jaar, weer sprake van een fors tekort ten opzichte van de begroting. We zijn ons zeer bewust van de ernst van de situatie en de noodzaak tot verandering binnen het Sociaal Domein.

Recent heeft uw raad besloten een traject van 'Zero Based Budgeting' in te gaan. In het kader hiervan zullen ook de uitgaven binnen het Sociaal Domein zeer kritisch worden bekeken. Wij willen hier echter met de aanpak van het tekort niet op wachten. En omdat bij de meeste uitgaven binnen het Sociaal Domein sprake is van zogenaamde 'open-eind regelingen' is dit voor het Sociaal Domein ook niet afdoende. Als wij geen veranderingen aanbrengen in beleid en/of uitvoering, dan zal een groot gedeelte van de uitgaven niet voldoende dalen. Veranderingen in beleid en/of uitvoering zijn geen garantie voor financiële beheersbaarheid, maar we moeten dit wel onderzoeken.

De afgelopen jaren hebben wij al veel zaken bedacht en uitgevoerd met het oog op betere zorg en ondersteuning, en een vermindering van de kosten. Tot nu toe heeft dit nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Wij hebben daarom behoefte aan een kritische blik van buitenaf. Daarom hebben we een quick-scan van beleid en de uitvoering op het gebied van Wmo en Jeugd laten opstellen door een extern adviesbureau. Daarnaast hebben we ons aangemeld voor een visitatie door de VNG. Deze visitatie heeft als onderwerp de financiële beheersbaarheid van het Sociaal Domein. Wij betrekken de uitkomst van deze quick-scan bij het visitatietraject zodat het efficiënt verloopt.

Over de uitkomsten van de quick-scan en het visitatietraject wordt u op een later moment uitgebreid geïnformeerd. Maar naar aanleiding van de resultaten van de quick-scan gaan wij in de komende tijd de volgende suggesties nader onderzoeken en/of uitwerken:

- Een beperking van het aantal uitdagingen en focus op die uitdagingen die financiële impact hebben;
- Pakketwijzigingen of budgetplafonds voor Wmo-voorzieningen;
- Sturen op kosten specialistische begeleiding door overleg met de aanbieders en het invoeren van grenzen aan het aanbod, eventueel in combinatie met budgetgrenzen;
- Meer regie op de jeugdketen (huisarts, onderwijs, zorgaanbieders);
- Een jeugdhulpverlener op school;

1. Algemeen

- Een pilotproject met de regio om verpleeghuiszorg te voorkomen door mensen langer thuis te laten wonen, middels gecombineerde financiering.

Als hiervoor aanpassingen in het beleid noodzakelijk zijn, dan zullen wij voorstellen hiertoe uiterlijk ten tijde van de begrotingsbehandeling aan u voorleggen. Op deze manier kan het beleid nog op tijd aangepast worden vastgesteld, zodat wij hier in het nieuwe kalenderjaar mee kunnen gaan werken.

Bedrijfsvoering

Wij zien ons voor de opgave en uitdaging gesteld om de kwaliteit van het personeel op de lange termijn te borgen en te verbeteren. We willen gaan voor een sterke organisatie en dat vraagt om kwalitatief goede medewerkers. In het kader van strategische personeelsplanning is in 2019 een vlootschouw gemaakt om het personeel in beeld te brengen.

Bij de vlootschouw van 2019 zijn de ambities en opgaven voor de komende jaren als uitgangspunt genomen evenals de duurzame inzetbaarheid. Uit de vlootschouw is gebleken dat we als eerste stap op korte termijn budget nodig hebben voor maatregelen om de kwaliteit te verbeteren en om een aantal personele knelpunten binnen de organisatie aan te pakken.

Na deze eerste stap zal na het doorlopen van Zero Based Budgeting en afhankelijk van de uitkomsten van Zero Based Budgeting een verdere doorontwikkeling plaatsvinden. Ook eventuele gevolgen in kwalitatieve en/of kwantitatieve zin voor de organisatie zullen voortvloeien uit de uitkomsten van Zero Based Budgeting. Het kan dan ook betekenen dat op de korte termijn de kosten voor de baten uit zullen gaan. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar onderdeel 3.6. van deze Zomerrapportage.

Maatregelen

De inleiding geeft aan dat we als gemeente in 2020 aanlopen tegen een tekort van circa € 1,3 miljoen. Qua orde van grootte sluit dit aan bij het saldo van +/- € 8 ton dat in het Raadsmemo Financiële situatie van mei 2020 is opgenomen.

De vele toegelichte mutaties zijn het gevolg van ambities die we met elkaar hebben uitgesproken en de noodzaak daar een gedegen bedrijfsvoering onder te leggen.

Waarom lukt dat dan niet binnen de bestaande budgettaire ruimte? De verklaring is dat het Rijk ons taken en regelgeving heeft toegeschoven waar geen adequate vergoeding tegenover staat. De grote lijn is dat we voor het Sociaal Domein inmiddels elk jaar € 1,1 miljoen minder geld ontvangen dan dat we er als gemeente aan uitgeven.

Deze jaarlijkse tekorten worden uit de algemene reserves gedekt. Dat kunnen we in 2020 een keer doen. Maar als dit zich in 2021 herhaalt, dan zijn onze reserves op.

In aanloop naar de begrotingen 2021 en 2022 moeten we een aantal maatregelen nemen waarmee het gevreesde artikel-12-scenario wordt ontlopen.

Eén van deze maatregelen heeft uw raad reeds omarmd, namelijk het Zero Based Budgeting onderzoek, waarin we ons bij elke uitgavepost en gerelateerd werkproces afvragen waarom we dat doen en of we de meest efficiënte manier van uitvoering hanteren. De vruchten hiervan plukken we nog niet bij de primitieve begroting 2021.

Als maatregelen voor begroting 2021 denken we momenteel aan:

- Heroverweging op dotatie aan de voorziening Uitkeringen Gemeentefonds¹⁾;
- Andere financiële benadering Openbare Verlichting;
- Kritisch kijken naar de onderbouwing van legestarieven;
- Aanpassing tarieven onroerende zaakbelastingen.

Graag nodigen wij uw raad uit om met het college na te denken over structurele bezuinigingen.

1) Betreft dotatie aan voorziening als gevolg van afkomen AU op € 10 miljoen, zie ook bij onderdeel 4.2.

1.2. Leeswijzer

Zomerrapportage

De zomerrapportage bestaat uit vier onderdelen.

Algemeen

Hier vindt u de inleiding, deze leeswijzer en de afkortingen, maar ook de laatste stand van zaken met betrekking tot de financiële effecten van de Coronacrisis.

Programmaverantwoording

Hier is per programma de stand van zaken vermeld met betrekking tot de onderwerpen zoals deze zijn vermeld in de Programmabegroting 2020. Het betreft de voortgang t/m juni 2020.

Stand van zaken

Dit hoofdstuk bevat de huidige stand van zaken, zoals voor vermeld in de Morap-1 2020. Dit betreffen de onderdelen exploitatie, kredieten, reserves en voorzieningen.

Financiële bijstellingen

Dit onderdeel bevat de financiële kant van deze Zomerrapportage, te weten de mutaties op programmaniveau voor het boekjaar 2020. Ook eventuele structurele effecten voor de jaren 2021 t/m 2024 zijn vermeld. De mutaties boven de € 10k zijn (beknopt) toegelicht.

Bedragen

Weergave

Bedragen worden als volgt weergegeven:

Bedragen worden vermeld in duizendtallen, zijnde 'x € 1.000' of aangeduid met de letter 'k'.
Lasten worden positief weergegeven, eventueel aangevuld met de letter 'N' van 'Nadeel'.
Baten worden negatief weergegeven (-/-), eventueel aangevuld met de letter 'V' van 'Voordeel'.

Afrondingsverschillen

Omdat de bedragen in deze Zomerrapportage in duizenden euro's worden gepresenteerd, is het mogelijk dat in de tellingen schijnbaar afrondingsverschillen ontstaan. Dit komt omdat zowel de afzonderlijke bedragen als een eindtelling onafhankelijk van elkaar worden afgerond.

Voorbeeld: € 1.300 + € 1.400 = € 2.700, dit wordt dan € 1k + € 1k = € 3k.

1.3. Afkortingen

Afklorting	Voluit
Admo	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (incl. overhead en Vpb)
AMvB	Algemene maatregel van bestuur
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
AU	Algemene Uitkering (uit het gemeentefonds)
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
B&W	(College van) burgemeester en wethouders
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke regeling
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IRVN	ICT Rijk van Nijmegen
IWGM	Intergemeentelijke Werkvoorziening Genneep, Mook en Middelaar
OVL	Openbare verlichting
OVM	Ondernemersvereniging Mook
PGB	Persoonsgebonden budget
PW	Participatiewet
RES	Regionale Energie Strategie
RvN	Rijk van Nijmegen
TOP('s)	Toeristisch(e) overstappunt(en)
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UG	Uitkeringen gemeentefonds
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VBR	Vrij besteedbare reserve
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WW	Werkloosheidswet

1.4. Coronacrisis

We ontvingen van het Rijk € 66k om nadelen als gevolg van corona te compenseren. Tot heden hebben we per saldo voor € 32k kosten gemaakt die al concreet in beeld of gefactureerd zijn. Denk daarbij aan extra kosten voor de inzet van BOA's, kosten door vervallen betalingen debiteuren en wegvallen eigen bijdrage Wmo. Een klein voordeeltje is dat we minder kantoorbenodigdheden gebruiken. In het verdere verloop van 2020 zal blijken dat het nu resterende budget niet opweegt tegen de extra kosten die bij nader inzien aan Corona kunnen worden toegeschreven, bijvoorbeeld bij DIV, digitalisering, toeristenbelasting, kosten 24-uurs kinderopvang, meerkosten beschermende maatregelen Centrumplan in verband met besmet rioolwater en wederom BOA-toezicht.

2. Programmaverantwoording

2.1. Programma Besturen

Alternatieve naam : Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Een zichtbare en benaderbare gemeente zijn

Inwoners, verenigingen en bedrijven zijn op verschillende terreinen afhankelijk van de gemeente. Wij dienen zichtbaar te maken wat de gemeente en de gemeentelijke organen (Gemeenteraad, College, Burgemeester en ambtelijke organisatie) doen, maar ook waarom wij zaken op een bepaalde manier doen. Onze besluitvorming en gemeentelijke processen zijn transparant en worden in de openbaarheid genomen. De mening van de belanghebbenden betrekken wij via participatie bij dit proces.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

Het Coronavirus heeft de normale gang van zaken in onze maatschappij ingrijpend gewijzigd, zowel voor burgers als voor de overheid.

Vanaf medio maart hebben gemeenten de fysieke vergaderingen in het belang van de volksgezondheid zoveel mogelijk geschrapt. Voor het college van b&w zijn er voldoende mogelijkheden om dit op te vangen met digitale beraadslaging en stemming. Voor gemeenteraden is dit minder eenvoudig. Dit heeft te maken met het feit dat vergaderingen openbaar moeten zijn en leden zonder last moeten stemmen. In verband hiermee is een Spoedwet aangenomen met een tijdelijke mogelijkheid om digitaal besluiten te nemen door de gemeenteraad via videoconferencing. De wetgeving geldt tot 1 september 2020, maar is door de rijksoverheid eventueel verlengbaar. De wetgever legt de nadruk op "kan". Zodra het weer mogelijk is om fysiek te vergaderen, moet de vergadering fysiek plaatsvinden aldus de Memorie van Toelichting. Uiteraard onder de voorwaarde dat een en ander voldoet aan de geldende corona-eisen en het openbare karakter van de besluitvorming.

De Spoedwet bevat een aantal aanvullingen op de regels uit de Gemeentewet omtrent het vergaderen. Misschien is de belangrijkste aanvulling de verbreding – of liever gezegd de verduidelijking - van het begrip "openbaar". Het begrip "openbaar" als bedoeld in artikel 23 lid 1 Gemeentewet omvat nu ook een vergadering in een digitale omgeving die door de bevolking op afstand middels een live-verbinding kan worden gevolgd (artikel 1.3, 2.3 en 3.3 Spoedwet). De aanvullingen in de Spoedwet maken verder mogelijk dat een gemeente zelf kan bepalen hoe invulling wordt gegeven aan digitale vergaderingen en besluitvorming. Daarbij gelden er blijkens de Memorie van Toelichting een aantal belangrijke voorwaarden:

- Ieder lid moet gegarandeerd beschikken over de technische mogelijkheden om toegang te hebben tot de beraadslaging en stemming.
- Identificatie van raadsleden moet mogelijk zijn door zowel de voorzitter als door de leden onderling en het publiek.
- Er is sprake van een live videoverbinding, alleen audio of stemmen per app is niet voldoende.
- De voorzitter moet in staat zijn de orde te handhaven, bijvoorbeeld door deelnemers het woord te ontnemen of door een volgorde van stemming te bepalen.

Bestuur en medewerkers werkten en werken, op basis van adviezen vanuit de centrale overheid, veelal vanuit de thuissituatie. Dat heeft gezorgd voor een enorme ontwikkeling van het digitaal werken. Niet alleen de snelheid van de ontwikkelingen, maar ook het gebruik van diverse programma's en faciliteiten bleek op de werkvloer noodzakelijk. Zo is onder andere het digitaal ondertekenen van raadsvoorstellen

2. Programmaverantwoording

en het digitaal invoeren van brieven en besluiten versneld ingevoerd. Aan de achterzijde leidt dit tot meer registraties en een hogere werkdruk bij het team DIV. Er wordt inhuur gepleegd om de daardoor opgelopen achterstandssituatie op de overige niet-urgente werkzaamheden in te halen.

Impact coronavirus op de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) en overige gemeenschappelijke regelingen

Effecten voor Werkbedrijf

De MGR ziet in de eerste drie maanden van 2020 minder plaatsingen op werk dan begroot. Dit is voor een deel toe te schrijven aan de coronamaatregelen. Op dit moment weet men nog niet hoe opbouwscenario's er uit gaan zien voor bijvoorbeeld de vroegere kansberoepsector horeca. Het is niet realistisch uit te gaan van het inlopen van de volledige achterstand over de eerste vier maanden in de resterende maanden van 2020. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt zijn door de coronamaatregelen veranderd en onduidelijk op dit moment is wat de eventuele structurele veranderingen op de arbeidsmarkt zullen worden.

Men gaat extra inzet plegen om de achterstand in het aantal plaatsingen en het beroep op bijstand voor gemeenten te beperken. Men is intern en met andere samenwerkingspartners hierover in wisselende samenstelling in gesprek. Men ziet op dit moment een aantal grote lijnen waarlangs toekomstgerichte acties en werkzaamheden worden uitgevoerd:

- Inzetten op "werksoort-overstijgend" bemiddelen. Kandidaten uit de horeca zullen hun werktoekomst op andere werksoort moeten richten.
- Ook wordt gekeken naar wat (extra) kan worden ondernomen om te zorgen dat werk wordt behouden. Dit met het oog op het voorkomen van nieuwe instroom in de bijstand (vanuit WW).

De MGR ziet bij onderdeel Werk dat budgetten minder worden benut dan begroot. Het gaat om het budget voor instrumenten en het budget voor loonkostensubsidies. Hiermee samenhangend ziet men bij onderdeel Werk wel een verslechtering van de resultaten. Vooral nog past men de begroting op beide budgetten niet aan. Met name het niet-benutte budget voor instrumenten zet men in om de komende periode meer mensen uit de bijstand naar werk toe te leiden. Niet-benutte middelen voor de loonkostensubsidies geeft men, zoals gebruikelijk, terug aan de gemeenten.

Effecten voor iRvN

Er zijn twee effecten. Het eerste effect is dat het oorspronkelijke investeringsplan meer verschuift naar investeringen in mobiele werkplekken in verband met thuiswerken. Dit leidt overigens niet tot overschrijding van het totale investeringsvolume. Het tweede effect is dat het aantal gebruikers van Microsoft toenemen doordat alle gemeenteraadsleden zijn toegevoegd. De extra kosten zijn binnen de huidige begroting op te vangen.

Overige gemeenschappelijke regelingen

Ook voor de overige gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Mook en Middelaar deelneemt, zal dit de nodige (financiële) effecten hebben. De omvang hiervan is op dit moment nog niet duidelijk.

2. Inwonerparticipatie vergroten

Binnen onze gemeente hebben we aandacht voor de inbreng van onze inwoners bij onze plannen. Door in te zetten op het vergroten van de inwonerparticipatie wordt het democratisch draagvlak vergroot en de kwaliteit van beleid verhoogd. We zetten ook in op het stimuleren van burgerinitiatieven. Inwoners moeten zich welkom voelen om mee te praten en initiatieven in te dienen, we creëren hier de mogelijkheden voor.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

In de eerste helft van 2020 is met een brede vertegenwoordiging uit de organisatie bekeken hoe we inwonerparticipatie vanaf 2020 kunnen doorontwikkelen. Er is een plan van aanpak opgesteld waarin is aangegeven welke accenten we leggen in 2020 en verder. Er wordt onder andere een kerngroep opgericht (die als aanjager op het gebied van inwonerparticipatie fungeert) en meer ingezet op het evalueren van projecten. We kiezen ook voor nieuwe vormen van inwonerparticipatie, dit willen we binnen Proef Plasmolen gaan inzetten. De invulling hiervan wordt op een later moment bekeken. Doorlopende activiteiten zoals het stimuleren van burgerinitiatieven middels de Vonkjes blijven bestaan.

Het Corona-virus heeft invloed op inwonerparticipatie en de wijze waarop dat kan plaatsvinden. Het geeft sowieso beperkingen aan inwonerparticipatie in fysieke zin.

2.2. Programma Beschermen

Alternatieve naam : Veiligheid

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Het naleefgedrag vergroten

De afgelopen periode is helder geworden dat het handhavingsbeleid en de beschikbare capaciteit en middelen niet meer passen in de huidige tijdgeest. Bewoners van de gemeente mogen van ons verwachten dat er actief en daadkrachtig wordt opgetreden tegen overtredingen, maar ook tegen onwenselijke situaties. Door de toenemende activiteiten binnen onze gemeente in de bouw als gevolg van de gehele economie voelen wij de noodzaak om controles, toezicht en handhaving uit te breiden.

Van repressie naar preventie

Naleefgedrag stimuleren begint door heldere regels te stellen en de regels die je stelt ook na te leven. We willen meer inzetten op communicatie over de regels en meer en vaker uitleggen waarom er bepaalde regels zijn en wat de gemeenschap kan of soms moet doen om deze regels na te leven. Dat doen we niet alleen vanuit ons gemeentehuis, maar ook op de momenten dat we controles uitvoeren of contact hebben met onze inwoners en bedrijven. Meer preventie moet uiteindelijk leiden tot minder inzet van repressie in de vorm van juridische handhaving en meer elkaar aanspreken op naleefgedrag.

Voortgang Zomerrapportage

Van repressie naar preventie

Ten tijde van het eerste halfjaar van 2020 heeft de wereld kennis gemaakt met het coronavirus. Waar het enige tijd nog ver weg leek, naderde het virus in korte tijd waarna het ook in de gemeente Mook en Middelaar in het begin hard toegeslagen heeft. Als lokale overheid werd veel inzet en capaciteit gevraagd. Hoewel het Kabinet middels noodverordeningen namens de voorzitters van de veiligheidsregio's landelijke maatregelen opdroeg aan alle inwoners van het land, werd meermaals een beroep gedaan op de lokale overheden in het nemen van regie en met name het toezicht op de naleving van maatregelen en de communicatie naar inwoners en ondernemers.

Het is voor inwoners en ondernemers niet altijd makkelijk geweest om alle genomen maatregelen te begrijpen en vervolgens een en ander vol te blijven houden. Heldere, hoopvolle en adequate communicatie op diverse niveaus hebben een belangrijke rol gespeeld in het naleven van de maatregelen, ter voorkoming van de verdere verspreiding van het coronavirus. Naast de bekende communicatiekanalen van de gemeente Mook en Middelaar heeft bestuurlijk in het bijzonder de burgemeester vanuit zijn rol als "burgervader" actief gecommuniceerd en 'meegeleefd' middels berichten op de gemeentelijke website, in Ter Sprake en op (social-) media als Facebook, Instagram, MaasBuren en LinkedIn. De berichten hadden de vorm van een video-opname voor de inwoners en meerdere brieven, waaronder een twee brieven speciaal gericht aan kinderen in Mook en Middelaar. Diverse functionarissen binnen de gemeente hebben ieder in het eigen vakgebied eveneens bijgedragen aan communicatie over de geldende regels en het daarbij van betrekking zijnde handelingskader. Hoewel er mogelijkheden waren om repressief op te treden, is in eerste instantie preventie het uitgangspunt geweest in de naleving van de genomen maatregelen. De buitengewoon opsporingsambtenaar in samenwerking met de eveneens breed bevoegde medewerker Bouw- en Woningtoezicht en de politie hebben op fysieke wijze toegezien op de naleving van de regels door preventief te instrueren en communiceren. Als sluitstuk is door hen bij het zich expliciet niet houden aan de regels en bij (het ontstaan van mogelijke) excessen repressief opgetreden.

Samenvattend heeft de gemeente gepositioneerd tussen het landelijk kader en de inwoners en ondernemers van de gemeente, in een rol waarin zorg gedragen moest worden voor de naleving van de geldende regels, op een wijze waarbij heldere regels en kaders aan de voorzijde voorkomen dat repressief optreden de boventoon voert.

Het eerste half jaar van 2020 bestond niet alleen en volledig in het teken van het coronavirus. Er is een aanpak jeugdoverlast uitgevoerd waarbij notoire overlastplegers en hun ouders c.q. verzorgers van zowel binnen als buiten de gemeente Mook en Middelaar middels een persoonlijke brief aangeschreven zijn. De aanpak is tweeledig geweest waarbij in preventieve zin is gewezen op het overlast gevende gedrag, de mogelijke gevolgen hiervan en de vraag om na te denken/in gesprek te gaan over dit gedrag. Geïnvesteed is in bewustwording, waarschuwen en het in contact treden met de jongeren. Tevens is gewezen op de acceptabele kaders, met de afsluitende noot dat een overschrijding van deze kaders op repressieve wijze aangepakt zal worden.

2. Een veilige gemeente behouden

Inwoners moeten zich in onze gemeente veilig kunnen voelen. Het gevoel van veiligheid verschilt van mens tot mens, maar vaak komt dit tot uitdrukking over de mate waarin mensen zich 's avonds veilig voelen op straat. In onze gemeente kun je 's avonds veilig over straat lopen, maar er zijn wel aandachtspunten. Zo zijn er gebieden waar inwoners vragen om aandacht voor hangjeugd, slecht verlichte plaatsen, rommel en graffiti. Maar ook parkeeroverlast en verkeersveiligheid zijn regelmatig terugkerende aandachtspunten die wij willen aanpakken.

Een nieuw aspect vormt de sociale veiligheid in dit verhaal. Met de decentralisatie van Rijkstaken naar de gemeente heeft de gemeente ook de problematiek rondom 'verwarde personen' en beschermd wonen op het bordje gekregen. Een thema dat met een minimale politiecapaciteit in onze regio bijzondere aandacht vraagt van onze gemeente, gezien ook onze ligging ten opzichte van onze veiligheidspartners (Politie, Veiligheidsregio en Openbaar Ministerie) in Limburg Noord en onze zorgpartners in het Rijk van Nijmegen.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

In de loop van 2019 en begin 2020 groeiden de meldingen van jeugdoverlast binnen de gemeente Mook en Middelaar aanzienlijk, wat een negatieve invloed heeft gehad op het veiligheidsgevoel. Met als negatief hoogtepunt het incident tijdens oudejaarsnacht in het winkelcentrum van Molenhoek. Dit aandachtspunt is in het eerste half jaar van 2020 aangepakt door middel van de reeds genoemde aanpak jeugdoverlast. De burgemeester heeft vanuit zijn verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid diverse jongeren en hun ouders c.q. verzorgers een persoonlijke brief toegezonden, welke op basis van politiegegevens gekwalificeerd zijn als notoire overlastplegers.

De aanpak jeugdoverlast is tweeledig waarbij politie, Synthese en de gemeente -onder regie van laatstgenoemde- door middel van een nauwe samenwerking in preventieve zin investeren in bewustwording, waarschuwen en het in contact treden met de jongeren. Jongeren zijn gevraagd na te denken over hun gedrag en de eventuele gevolgen daarvan, waar tegenover staat dat ouders c.q. verzorgers is gevraagd in gesprek te gaan met hun kind.

Naar aanleiding van de aanpak jeugdoverlast wordt repressief opgetreden tegen overlastplegers, met als gewenst gevolg een positieve ontwikkeling van de sociale veiligheid in de gemeente Mook en Middelaar. De aanpak jeugdoverlast blijft ook na de opstart in de toekomst hoog op de agenda staan om vroegtijdig te kunnen optreden tegen jeugdoverlast. Tegelijkertijd dient er aandacht te zijn en blijven voor een preventief jeugd- en jongerenbeleid.

In het eerste half jaar van 2020 is tevens een kwartiermaker aangesteld door de Regio Limburg-Noord, welke belast is met de wederopbouw van het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord. Complexe casuïstiek op het gebied van psychosociale problematiek ('verwarde personen') kunnen hier onder regie van de gemeente of het Zorg- en Veiligheidshuis op een integrale wijze aangepakt worden. In afwachting van de volledige inzetbaarheid van het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord -welke te verwachten is in het tweede half jaar van 2020- is nauw samengewerkt met GGD Bijzondere Zorg en het Zorg- en Veiligheidshuis Gelderland-Zuid om een ketensamenwerking te organiseren omtrent actuele problematiek.

2.3. Programma Verplaatsen

Alternatieve naam : Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Openbaar vervoer

Openbaar vervoer vervult een belangrijke taak in de leefbaarheid van onze gemeente. We hebben prachtige trein- en busverbindingen richting Nijmegen en Venlo. Middelaar en een aantal van onze kernen liggen op redelijke afstand van deze verbindingen. Wij streven ernaar dat alle inwoners gebruik kunnen maken van openbaar vervoer.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

Er wordt gekeken en vooral gewerkt aan de mogelijkheid van een buurtbus in Mook en Middelaar. Een bus die alle kernen aandoet en ook het station Mook-Molenhoek. Het werkproces is in volle gang en is het streven dat nog dit jaar de bus gaat rijden,

Mobie

Daarnaast heeft Mook en Middelaar in 2019 samen met de andere zeven gemeenten in Noord-Limburg ingestemd met de Europese aanbesteding Duurzaam deelvervoer. De aanbesteding is medio oktober afgerond, en de insteek is dat de Noord-Limburgse gemeentemedewerkers per 1 januari 2021 gebruik kunnen gaan maken van duurzame deelauto's en deelfietsen. Over de implementatie worden per gemeente afspraken gemaakt met als doel dat nagenoeg iedereen wordt gestimuleerd om over te stappen naar een nieuwe manier van plannen en duurzaam reizen. Voor de bekostiging hebben we 80% van ons budget voor autodienstreizen ingezet.

Ook onze inwoners kunnen nagenoeg vanaf het begin van de overeenkomst gebruik maken van duurzaam deelvervoer. De implementatie en communicatie hierover is vooral aan de marktpartij, in afstemming met de gemeente. In de uitvoering of financiering heeft de gemeente geen rol.

2. In stand houden en uitbreiden veiligheid en leefbaarheid

Mobiliteit, verkeersveiligheid en leefbaarheid zijn belangrijke thema's voor ons. Op het gebied van mobiliteit staat er veel te veranderen door de technologische ontwikkelingen. E-bikes, elektrisch-zelfrijdende auto's, bussen en treinen op waterstof en drone's geven een toekomstbeeld dat de manier waarop wij naar mobiliteit en de openbare ruimte kijken drastisch kan veranderen.

Verkeersveiligheid en leefbaarheid gaan hand in hand. De weg N 271, spoorlijn en rivier de Maas door onze gemeente bieden kansen, maar leveren ook problemen op in termen van leefbaarheid en verkeersveiligheid. Met name de ontsluiting van en naar Groesbeek vormt in onze gemeente een bijzonder aandachtspunt voor de leefbaarheid van Molenhoek en Mook.

Onze gemeente ligt op een verbindingenknooppunt naar Limburg, Gelderland, Noord Brabant en Duitsland. Vooral op het gebied van fietsverbindingen biedt Mook en Middelaar een uitstekend netwerk. Dit is niet alleen goed voor het woon-werkverkeer en terugdringen van CO₂-uitstoot, maar is ook van toegevoegde waarde op het toeristisch-recreatieve profiel van onze gemeente.

Wij willen dat inwoners en bezoekers zich kunnen verplaatsen in een veilige en goed ingerichte omgeving.

N271 – Rijksweg

De Rijksweg N271 wordt door de provincie Limburg aangepakt. Wij haken aan op dit traject en we gaan voor:

- In overleg met de provincie Limburg er voor zorgen dat op het gedeelte Rijksweg tussen Mook en Molenhoek, de maximaal toegestane rijksnelheid voor auto's teruggebracht naar 50 km/uur;
- In samenwerking met de provincie Limburg komen tot de herinrichting van de Rijksweg in Plasmolen, specifiek van de zuidelijke komgrens van Mook tot de noordelijke komgrens van Milsbeek (gemeente Gennep)

Maatregelprogramma verkeersprojecten

In navolging van Trendsportal en het hier uit voortkomende Mobiliteitsplan wordt er een lokaal Maatregelprogramma verkeersprojecten opgesteld. Een programma met projecten (maatregelen) die de verkeersveiligheid en mobiliteit binnen de gemeente verbeteren. Daar vallen ook de wegen onder die te maken hebben met het verkeer tussen de A73 en Groesbeek. Na vaststelling van het programma door de gemeenteraad zal hier invulling aan worden gegeven.

Spoorviaduct Heumensebaan

In het kader van de Verbetering van de Maaslijn (spoorlijn Nijmegen-Venlo), wordt in samenwerking met de provincie Limburg en ProRail het spoorviaduct in de Heumensebaan vervangen. Deze gelegenheid wordt aangegrepen om de verkeerssituatie ter plaatse te verbeteren, vooral voor de voetgangers en fietsers.

Fietsverbindingen

Met de bouw van de fietsbrug over de Maas, tussen Cuijk en Mook, en de ingebruikname van de onderdoorgang Lindenlaan zal de snelfietsroute Cuijk-Mook-Nijmegen worden voltooid. Ook de aftakking van de snelfietsroute naar de Veldweg in Mook wordt gerealiseerd.

Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden en haalbaarheid van een vrij-liggend fietspad tussen Molenhoek en Groesbeek. Het gaat over een fietspad langs de Heumensebaan (buiten de bebouwde kom) dat aansluit op het geplande vrij-liggende fietspad van de gemeente Berg en Dal (Rijlaan).

Onverharde wegen

Er wordt er een beleids- en beheerplan onverharde wegen opgesteld voor sturing bij het onderhoud aan de onverharde wegen en voor duidelijkheid voor de aanwonenden en gebruikers. Dit plan zou oorspronkelijk in 2019 worden gerealiseerd, maar is doorgeschoven naar 2020.

Voortgang Zomerrapportage

N271 – Rijksweg

In het najaar van 2020 komt het ontwerp bestemmingsplan ter inzage. In 2021 wordt gestart met de vergunningaanvragen en de werkzaamheden, afhankelijk van de omvang van de bestemmingsplan-procedure.

Maatregelprogramma verkeersprojecten

Het Mobiliteitsplan zal in de tweede helft van 2020 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Een Uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van het plan. Hierin zijn allerlei inspanningen beschreven van beleid tot fysieke maatregelen. Na vaststelling van het plan en het Uitvoeringsprogramma kan er invulling aan worden gegeven.

Spoorviaduct Heumensebaan

De bouw van een nieuw spoorviaduct in de Heumensebaan te Molenhoek staat gepland voor medio 2023. Op basis van de gemaakte afspraken wordt het viaduct hierbij verbreed voor een vrij-liggend fiets-/voetpad.

2. Programmaverantwoording

Fietsverbindingen

De aanleg van de snelfietsroute Cuijk-Mook-Nijmegen (MaasWaalpad) vordert gestaag. De fietsbrug over de Maas wordt op 26 september 2020 geopend, dan is de gehele route gereed.

De mogelijkheid en haalbaarheid van een vrij-liggend fietspad tussen Molenhoek en Groesbeek maakt onderdeel uit van het hiervoor genoemde Mobiliteitsplan.

Onverharde wegen

Vanuit de gemeenteraad is er een vraag gesteld over het toepassen van gebroken puin (puingranulaat) bij onverharde wegen binnen de gemeente. In september 2020 zal hierover aan de gemeenteraad een voorstel worden voorgelegd. Het al dan niet toepassen van gebroken puin vormt een wezenlijk onderdeel bij het onderhoud aan de onverharde wegen. Na besluitvorming hierover door de gemeenteraad, kan er verder worden gegaan met het opstellen van het Onderhoudsplan. Naar verwachting begin 2021 gereed.

3. Integraliteit en verkeersveiligheid

De komende jaren vinden er in delen van onze gemeente ingrijpende (onderhouds)werkzaamheden plaats, door zowel ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld realisatie Woonzorgcomplex in Mook) als regulier onderhoud. Bij deze ontwikkelingen en herinrichtingen streven we naar maximale integraliteit en synergie. Dit zowel bij autonome werken als wijk/gebiedsgerichte werkzaamheden.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

De werkzaamheden hebben hoofdzakelijk betrekking op de centrumwegen van Mook en worden dit jaar voor een belangrijk deel afgerond. De directe omgeving van het nieuw te bouwen gezondheidscentrum en de inrichting van het perceel van het te slopen Groene Kruisgebouw worden in 2021 opgepakt.

2.4. Programma Werken

Alternatieve naam : Economie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Creëren van een gunstig vestigingsklimaat

Een gunstig vestigingsklimaat is een situatie waarin het voor bedrijven aantrekkelijk is en blijft om zich met hun activiteiten te vestigen in onze gemeente. Het creëren van een gunstig vestigingsklimaat doen we samen met ons bedrijfsleven en hun vertegenwoordigende organen en begint met het wegnemen van barrières om te kunnen ondernemen.

Sturen op een gezond economisch klimaat

We willen in beeld brengen wat een gezond economisch klimaat is voor onze gemeente. Hiervoor gaan we de volgende activiteiten opzetten:

- Oprichten van een kleine klankbordgroep met actieve ondernemers die mee willen denken over de toekomstvisie op het economisch klimaat;
- Samen met ondernemers en inwoners een economische agenda opstellen;
- Ondernemersvereniging Mook meer gebruiken als klankbord namens de ondernemers;
- Sociaal-economische kracht van de regio benutten door participatie in RvN@;
- Jaarlijkse themabijeenkomst met de OVM organiseren;
- Onderzoek leegstand winkelcentrum Molenhoek.

Voortgang Zomerrapportage

Sturen op een gezond economisch klimaat

De startsessie om te komen tot een gedragen economische agenda heeft in juni plaatsgevonden. Dit hebben we gedaan met de klankbordgroep van ondernemers die met ons mee wil denken. De ondernemersvereniging is hier ook bij betrokken. Het winkelcentrum in Molenhoek is een van de onderwerpen die in de economische agenda aan bod komt.

Bijeenkomsten zijn door corona niet gepland.

2. Participatie (door werk) vergroten

Wij willen de participatie van inwoners vergroten, zo mogelijk door werk. Hierbij passen wij maatwerk toe, en kijken altijd naar de hele persoonlijke of gezinssituatie.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

Voor een toelichting op participatie verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 3.5 Stand van zaken Sociaal Domein.

3. Aandacht aan bedrijfslocaties geven

In de regio Limburg Noord is er een overaanbod aan bedrijfslocaties, waardoor het toevoegen van bedrijfslocaties niet meer is toegestaan. In Mook en Middelaar is er nog ruimte om nieuwvestiging mogelijk te maken, maar ligt het meer in de lijn om incurante bedrijfslocaties te herontwikkelingen of te herbestemmen naar andere gebruiksvormen, zoals wonen. We willen ons aanbod van bedrijfslocaties meer laten aansluiten op de huidige behoefte en overcapaciteit van bedrijfslocaties inzetten als wisselgeld in de regio om andere ontwikkelingen mogelijk te maken.

Een vitaal en duurzaam Korendal realiseren

De herstructurering van de Bovensteweg is eind 2018 afgerond. Hiermee zijn de bouwstenen gelegd om het bedrijventerrein Korendal naar een vitaal en duurzaam bedrijventerrein te ontwikkelen. Dit willen we realiseren door herontwikkeling te stimuleren en aandacht te geven aan de bedrijfslocaties die overlast en onveiligheid veroorzaken. Dit pakken we op door periodieke gesprekken met ondernemers voort te zetten en aandachtspunten voor revitalisering op te halen. Specifiek kijken we naar de mogelijkheden voor het oprichten van een BIZ (bedrijven investeringszone) of parkmanagement en/of het verkrijgen van het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Spoorzone herbestemmen

De bedrijfsbestemming van de spoorzone gaan we omzetten naar een natuurbestemming. Dit doen we in samenhang met het verkeersveilig maken van de Groesbeekseweg in Mook en de Heumensebaan en Ringbaan in Molenhoek.

Voor de noodzakelijke samenhang van functies zoals wonen, werken en verblijven in de omgeving van de spoorzone, het Korendal en andere werklocaties houden we de mogelijkheid van uitruil van bestemmingen open.

Voortgang Zomerrapportage

Een vitaal en duurzaam Korendal realiseren

Het Korendal is een van de onderwerpen die in de economische agenda aan bod komen. Er wordt onderzocht hoe we dit het beste op kunnen pakken. Het organiseren van bijeenkomsten is door corona niet gebeurd.

Spoorzone herbestemmen

Het omzetten van de bedrijfsbestemming van de spoorzone naar een natuurbestemming gaan we doen vanuit een integrale visie op het gebied en alle functies en kansen die hiermee zijn gemoeid. Dit krijgt de naam Ecozone Molenhoek en heeft aspecten zoals bereikbaarheid station, natuurwaarden, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Dit proces start in de tweede helft van 2020.

2.5. Programma Leren

Alternatieve naam : Onderwijs

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Het huidige schoolaanbod behouden

In elke kern is een school voor primair onderwijs aanwezig. Wij spannen ons in om de school voor voortgezet onderwijs in onze gemeente te behouden.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

Er zijn op dit moment geen ontwikkelingen die tot een vermindering van het aantal scholen zou kunnen leiden. Er is voor de zomermaanden wel een haalbaarheidsonderzoek gepland met betrekking tot de mogelijkheden voor vervangende nieuwbouw van het Kandinsky-college, eventueel in combinatie met de Adalbert-basisschool maar ook het sportpark en het gemeentehuis.

2. Kinderen laten kennismaken met kunst, cultuur en natuur

We willen dat kinderen reeds op jonge leeftijd kennis kunnen maken met (lokale) kunst, cultuur en natuur.

Activiteiten stimuleren

Op plekken waar veel kinderen samen komen stimuleren wij activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en natuur. Hiertoe maken wij afspraken met professionele partners, scholen en maatschappelijke partners.

Voortgang Zomerrapportage

Activiteiten stimuleren

Kinderen kunnen door middel van het boekje Sjors Sportief/Sjors Creatief kennismaken met allerlei activiteiten op het vlak van sport, cultuur en natuur. De samenwerking met professionele partners, scholen en maatschappelijke partners wordt hierbij actief opgezocht. Een voorbeeld van een samenwerkingspartner is GGD Limburg-Noord. Ook zijn landelijke initiatieven gepromoot zoals de Virtuele Avondvierdaagse.

3. Kinderen opvang of onderwijs garanderen

Alle kinderen vanaf de leeftijd van 2 jaar kunnen een vorm van voorschoolse opvang genieten. Alle kinderen vanaf 4 jaar volgen onderwijs op een school die voor hen geschikt is. Wij gaan ervoor dat ieder kind en iedere jongere in beeld is en zo nodig begeleid wordt om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving.

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

Voortgang Zomerrapportage

Per 1 augustus 2020 treden er op grond van landelijke regelgeving wijzigingen op in de peuteropvang. Peuters kunnen net als voorheen vanaf hun 2^e levensjaar gebruik maken van een door de gemeente gesubsidieerd peuterarrangement. Dit zijn 2 dagdelen van 4 uur (was 3,5 uur). Peuters met een indicatie van het consultatiebureau kunnen vanaf de leeftijd van 2,5 jaar (was 2 jaar) voortaan 2 dagdelen extra (was 1) naar de peuteropvang. Daarmee wordt aan de taakstelling voldaan, namelijk het realiseren van 960 uur voorschoolse opvang in 1,5 jaar tijd voor kinderen met een indicatie. De gemeente ontvangt daarvoor een doeluitkering die hiervoor ook toereikend is.

2.6. Programma Recreëren

Alternatieve naam : Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. De kwaliteit van onze leefomgeving versterken

Wanneer de kwaliteit van de leefomgeving wordt versterkt zal dit zorgen voor zowel meer woongenot voor onze inwoners als het versterken van de toeristische positie van de gemeente. Hiervan zullen ook de ondernemers binnen onze gemeente voordeel ervaren.

Masterplan Plasmolen uitvoeren

Het Masterplan Plasmolen zal verder worden uitgewerkt met als doel het aantrekkelijker maken van Plasmolen voor bewoners, ondernemers en toeristen. Het uitgangspunt dat hierbij wordt gehanteerd is: 'Niet meer van hetzelfde, maar meer kwaliteit.' We gaan acties uitvoeren op 'laag hangend fruit, met lage kosten' en we gaan een uitvoeringsprogramma opstellen met daaraan gekoppeld de kosten per project.

Ontwikkelen van TOP('s)

Om toeristen te faciliteren en recreatiedruk te verdelen worden één of meer TOP's (toeristisch overstap punt) ontwikkeld.

Voortgang Zomerrapportage

Masterplan Plasmolen uitvoeren

Door de omstandigheden rondom Corona is later dan gepland, in de raad van 9 juli, het besluit genomen dat er gestart kan worden met de uitvoering van Proef Plasmolen. We streven om begin 4^e kwartaal 2020 te starten met het vormen van het platform zodat gezamenlijk gewerkt gaat worden aan de verschillende deelprojecten.

Ontwikkelen van TOP('s)

Het ontwikkelen van TOP('s) wordt regionaal opgepakt. Zodra er weer fysieke afspraken gepland kunnen worden, starten we met het maken van het projectplan (hiervoor is een fysieke kaart nodig). Wanneer het plan gereed is, wordt gekeken naar mogelijkheden tot cofinanciering en wordt gestart met de uitvoering. Voor het maken van het projectplan is cofinanciering gevraagd uit de investeringsagenda Noord-Limburg.

2. Onze cultuurhistorie en identiteit uitdragen

Door onze cultuurhistorie en daarbij behorende identiteit meer uit te dragen zal dit, mede door onze bijzondere ligging, bijdragen aan een unieke locatie voor dag- en verblijfsrecreatie. Door het uitdragen van onze eigen historie zullen ook onze eigen inwoners zich meer verbonden voelen met de gemeente.

Streekhuis faciliteren

Er is een initiatief om een streekhuis te realiseren. Het doel van het te realiseren streekhuis is 'De gemeente Mook en Middelaar met al haar cultuurhistorische pareltjes goed presenteren aan haar bewoners en toeristen om nog aantrekkelijker te worden'. Wij steunen dit initiatief en zullen dit waar mogelijk faciliteren.

Voortgang Zomerrapportage

Streekhuis faciliteren

In dit project is de gemeente facilitator en geen initiator. Op dit moment wordt er door initiatiefnemers geen beroep gedaan op de faciliterende mogelijkheden van de gemeente.

2.7. Programma Samenleven en zorgen

Alternatieve naam : Sociaal domein

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Gemeenschap versterken

We willen de gemeenschap versterken, onder andere door ontmoeting en verbinding te stimuleren. We bevorderen een zo groot mogelijke toegankelijkheid binnen de gemeente in al haar facetten. Waar inwoners niet in staat zijn om deel te nemen aan het gemeenschappelijke leven, brengen wij de belemmerende factoren in kaart en proberen deze weg te nemen of te compenseren.

Seniorvriendelijke gemeente

We hebben een plan van aanpak om een seniorvriendelijke gemeente te worden en voeren dit plan uit.

Voortgang Zomerrapportage

Seniorvriendelijke gemeente

In mei 2019 is een werkgroep in het leven geroepen met daarin verschillende lokale partners en inwoners die meedenken hoe de gemeente seniorvriendelijker kan worden. De gemeente werkt samen met deze werkgroep aan de gezamenlijk opgestelde opgaven. 55% van deze opgaven zijn reeds bereikt, zoals de dementieweek, de informatiemiddag voor senioren en het 5-jaarlijks herhalen van het project 'Senioren Voorbereid'.

Daarnaast zijn er verschillende nieuwe initiatieven in het leven geroepen die bijdragen aan een seniorvriendelijke gemeente. Voorbeelden hiervan zijn het verwezenlijken van een beweegroute, de organisatie van een buurtsoep, een theatervoorstelling voor eenzame ouderen en een activiteit waarbij mensen met dementie en leerlingen van scholen aan elkaar worden verbonden.

Daarnaast zet de werkgroep zich actief in op het verbeteren van de informatievoorziening in de gemeente en het verwezenlijken van een ontmoetingsplaats in Mook. De eerste resultaten van deze projecten worden verwacht in 2021 en dan wordt het plan van aanpak tussentijds geëvalueerd.

VN-verdrag

Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap (verder: VN-verdrag) geldt sinds 14 juli 2016 in Nederland. Samen met de Adviesraad Sociaal Domein zijn er reeds verschillende voorbereidende werkzaamheden verricht om uitvoering te geven aan het VN-verdrag, waaronder een heel aantal gesprekken met mensen met een beperking in onze gemeente. Nu is het de beurt aan de gemeente om mede gebaseerd op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Om de Lokale Inclusie Agenda op te stellen is kortdurende uitbreiding van de ambtelijke capaciteit in de vorm van een interne projectleider nodig. De kosten hiervan bedragen ongeveer € 5k. Uw raad wordt middels deze Zomerrapportage voorgesteld dit bedrag ter beschikking te stellen.

2. Goede, laagdrempelige en betaalbare ondersteuning bieden

Het is ons doel dat de inwoners van gemeente Mook en Middelaar zoveel mogelijk participeren in de samenleving. Waar mogelijk op eigen kracht of met behulp van hun netwerk. Lukt dit niet voldoende, dan zorgen wij voor ondersteuning. We willen dat de ondersteuning aansluit bij de behoeften die leven onder onze inwoners. Wij richten deze zo in dat deze goed, toegankelijk, laagdrempelig en betaalbaar is. Hiervoor is wel structureel meer ambtelijke capaciteit noodzakelijk dan momenteel beschikbaar.

Bekendheid gemeentelijke voorzieningen

We blijven de bekendheid van de gemeentelijke voorzieningen vergroten. Ook de gemeente als meld- en signaalpunt blijven wij onder de aandacht brengen. Dit doen we door inwoners actief te informeren over waar ze terecht kunnen en de bereikbaarheid te vergroten. Ook gaan wij onderzoeken of het mogelijk is inwoners bij ingrijpende wijzigingen in hun persoonlijke situatie, zoals een scheiding of het verlies van hun baan, informatie te geven over de mogelijkheden tot ondersteuning.

Samenwerking tussen de domeinen

We gaan door met het vergroten van de samenwerking tussen de verschillende domeinen waarop ondersteuning wordt geboden. We zetten één lokale toegang op.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

We voeren de lokale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling uit. Eén van de onderdelen vormt extra aandacht voor de begeleiding van complexe scheidingen. Op dit terrein bestaat het voornemen om een pilot met de gemeente Heumen op te pakken.

Preventieve en lichtere zorg

Door ons meer te richten op preventieve en lichtere zorg en algemene voorzieningen willen wij de ondersteuning verbeteren en de uiteindelijke kosten verminderen. Wij onderzoeken onder andere de mogelijkheden voor lokale, tijdelijke opvang en ondersteuning voor en door ouders ter voorkoming van zwaardere jeugdzorg.

Voortgang Zomerrapportage

Bekendheid gemeentelijke voorzieningen

Dit punt vraagt blijvende aandacht. In de afgelopen jaren hebben we met name ingezet op schriftelijke en digitale informatie. Op dit moment proberen we de informatievoorziening door middel van ambassadeurs steeds meer en beter te gebruiken. Hierbij kunt u denken aan de gemeentelijke vrijwillige ouderenadviseurs, de voorzieningenwijzer (een pilot in samenwerking met Destion waarbij huurders worden voorgelicht over de mogelijkheden voor financiële ondersteuning), stichting leergeld, maar ook ketenpartners als vluchtelingenwerk of de eerstelijnszorg.

Samenwerking tussen de domeinen

De brede lokale toegang is, mede vanwege personele redenen, nog niet tot stand gekomen. De samenwerking tussen de domeinen is echter wel steeds verder geïntensiveerd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De lokale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling wordt uitgevoerd conform opzet. De begeleiding van complexe scheidingen is uiteindelijk regionaal opgepakt. Samen hebben we ervoor gezorgd dat ketenpartners (waaronder bijvoorbeeld ook advocaten) meer zicht hebben op de ondersteuning die mogelijk is voor ouders die hiermee worstelen.

Preventieve en lichtere zorg

We hebben verkend op welke manier we onze preventie kunnen versterken en vroegtijdig inwoners kunnen helpen. Het is belangrijk om te voorkomen dat een hulpvraag verergert of escaleert. Daarom bieden we laagdrempelige ondersteuning aan in een zo vroeg mogelijk stadium. Denk aan de ondersteuning die we via Synthese aanbieden voor lichte opvoedvragen en ondersteuning bij ouders. Schoolmaatschappelijk werk staat paraat bij opvoedvragen en gedragsproblemen. Algemeen maatschappelijk werk zetten we in bij onder andere relatieproblematiek en (v)echtscheidingsproblematiek. Tot slot zijn we per 1 januari gestart met een pilot van Buurtgezinnen. Gezinnen die het zwaar hebben worden gekoppeld aan warme, stabiele gezinnen in de buurt. Zo krijgen kinderen extra

liefde en aandacht. Ouders worden even ontlast. Deze laagdrempelige inzet voorkomt vaak een zwaardere zorgvraag en in sommige gevallen ook escalatie. Deze pilot loopt nog tot en met 2021.

2.8. Programma Gezond leven

Alternatieve naam : Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Energietransitie

Het streven is om in 2030 100% van de benodigde energie voor de gemeente Mook en Middelaar duurzaam op te wekken.

Vertalen van Rijksbeleid naar lokaal maatwerk

Het nationaal klimaat- en energiebeleid dient regionaal en lokaal te worden opgepakt. Dit kan Mook en Middelaar niet alleen, waardoor samenwerking in de regio van groot belang is. Vanuit de Regionale EnergieStrategie (RES) zullen we de komende jaren samen met de regiogemeenten de strategie bepalen voor de duurzame energieopwekking en de aanpak om te komen tot aardgasvrije wijken. Op gemeentelijk niveau gaan we ons beleid beoordelen en eventuele belemmeringen voor de energietransitie daarin wegnemen.

Zonnepanelen grote daken

Wij maken een inventarisatie van alle grote daken in de gemeente die beschikbaar zijn voor zonnepanelen. Het gaat hierbij om daken van bedrijven en instellingen. Er wordt onderzocht welke bedrijven en instellingen interesse hebben om in samenwerking met de gemeente en een eventuele energiecoöperatie een zonnedak te ontwikkelen waarvan ook bewoners gebruik kunnen maken.

Voortgang Zomerrapportage

Vertalen van Rijksbeleid naar lokaal maatwerk

De Regionale Energie Strategie is inmiddels als voorlopig concept vrijgegeven. Het college dient hier een akkoord op te geven. In het najaar van 2020 zal de uitwerking naar de RES 1.0 plaatsvinden. Daarnaast is, samen met de gemeenten Gennep en Bergen, begonnen met de voorbereiding voor het opstellen van een Transitievisie Warmte. Deze visie moet in 2021 afgerond zijn en geeft inzicht in de alternatieven voor het verwarmen met aardgas en de fasering van de wijken naar aardgasloos.

Zonnepanelen grote daken

Samen met de gemeente Gennep zijn we van start gegaan met het project 'Zon op Bedrijfsdaken', waarin we de samenwerking opzoeken met bedrijven om daken (of andere geschikte overkappingen) te voorzien van zonnepanelen. Het Energiecafé Molenhoek is eveneens bezig met het opzetten van een coöperatie met als doel een postcoderoosproject²⁾ op te starten.

2. Circulaire economie

Wij ondersteunen de transitie naar een circulaire economie en samenleving.

Duurzaam inzamelen en verwerken van afval

Het huidige afvalbeleid en de daaruit voortgekomen contracten zullen worden geëvalueerd. Er wordt een afvalbeleidsplan opgesteld waarbij het verder terugbrengen van het restafval een belangrijk uitgangspunt is, evenals het duurzaam inzamelen van gescheiden afvalstromen en het verwerken van afvalstoffen tot (nieuwe) grondstoffen. Daarnaast speelt de organisatorische vraag of de gemeente

2) Een postcoderoos is een gebied met in het hart een 4-cijferig postcodegebied met daaromheen de aangrenzende 4-cijferige postcodegebieden.

Mook en Middelaar het afvalbeleid nog zelfstandig kan blijven uitvoeren. Op basis van dit nieuwe beleid waarin alle opties zijn afgewogen, zal in 2020 de afvalinzameling inclusief de milieustraat worden aanbesteed.

Voortgang Zomerrapportage

Duurzaam inzamelen en verwerken van afval

Het Grondstoffenplan met daarin het afval- en grondstoffenbeleid voor de komende jaren is aan de gemeenteraad voorgelegd ter vaststelling. Door de raad is aangegeven dat de huidige wijze van inzameling waarbij het restafval wordt gewogen, wordt voortgezet totdat er een plan is uitgewerkt voor het omgekeerd inzamelen.

Parallel aan het grondstoffenplan heeft de raad ingestemd met het toetreden bij het samenwerkingsverband Regio Nijmegen (Dar). Hiermee zal het afvalbeheer per 1 januari 2021 kunnen worden inbesteed bij Dar N.V.

3. Klimaatadaptatie

We houden rekening met het veranderende klimaat zoals heftige regenval, hittestress en droogte. Wateroverlast wordt verminderd door het stimuleren van het afkoppelen van hemelwaterafvoer. Bij de inrichting van de openbare ruimte zal mede worden ingezet op het voorkomen van wateroverlast en hittestress.

Voortgang Zomerrapportage

Voor 2020 zijn hiervoor geen (aanvullende) activiteiten gepland.

4. Een gezonde levensstijl stimuleren

We bevorderen een gezonde leefstijl, onder andere door sporten en bewegen te stimuleren

Project MOVE

Wij voeren het Project MOVE uit. Dit zorgt voor een basis van waaruit activiteiten worden ondernomen op het gebied van sporten, bewegen en cultuur. De plannen worden in samenwerking met de gemeenschap vormgegeven. Er wordt een verbinding gelegd tussen verschillende sectoren en wij zetten actief in op het creëren van een netwerk. Nieuwe initiatieven worden gesignaleerd en onderzocht.

Voortgang Zomerrapportage

Project MOVE

Er is gewerkt aan het verstevigen van het netwerk. Daar waar we kansen zien, zoeken we de samenwerking, bijvoorbeeld bij de beweegroute Molenhoek en Mook. Een aantal projecten hebben door corona vertraging opgelopen, bijvoorbeeld het Straatmadeliefjesproject en het organiseren van Sportcafés voor sportverenigingen. Beide projecten worden in samenwerking met de gemeenschap vormgegeven.

We hebben veel tijd en energie gestoken in de ondersteuning van verenigingen in de periode dat de maatregelen ten aanzien van corona op sportgebied werden versoepeld. Dit hebben we gedaan door een goede informatievoorziening, het afhandelen van meldingen van sportactiviteiten en door middel van ondersteuning en advies bij vragen. Het netwerk is hierdoor verder versterkt.

Een van de opdrachten van MOVE is om sport en cultuur onderdeel te laten zijn van een bredere aanpak die de gemeenschap en individuele inwoners versterkt. Daarom hebben we extra

2. Programmaverantwoording

geïnvesteed in de verbinding met preventieve gezondheid. Zo is er onder andere een cursus gevolgd door de projectcoördinator van MOVE en de bewegcoach voor senioren over positieve gezondheid. De cursus bood handvaten om met meer professionaliteit door te verwijzen naar het sportaanbod. Er zijn ook diverse bijeenkomsten geweest met de werkgroep van MOVE. Tijdens de werkgroep worden initiatieven met elkaar gedeeld en waar mogelijk de samenwerking opgezocht. Daarnaast heeft MOVE een verbinding gelegd met het Lokaal Sportakkoord.

2.9. Programma Wonen

Alternatieve naam : Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

1. Het realiseren van betaalbare woningen

Het realiseren van betaalbare woningen is belangrijk voor tal van doelgroepen. Niet alleen voor jongeren of ouderen, maar ook voor onze inwoners met een lager inkomen. Binnen onze gemeente zijn er verschillende ontwikkelingen gaande, waarbij wij ons bij de ontwikkelaars van deze plannen hard gaan maken voor het realiseren van betaalbare woningen. Tevens zijn wij bezig met een onderzoek naar zogenaamde 'tiny houses'.

Het realiseren van de prestatieafspraken

Destion vormt als enige woningcorporatie in onze gemeente een belangrijke schakel in het realiseren van sociale woningbouw. Via prestatieafspraken willen wij komen tot het behouden van bestaande sociale huurwoningen en het verder uitbreiden hiervan door nieuwbouwlocaties te realiseren. Destion heeft nog een aantal locaties te realiseren, maar samen zullen we op zoek moeten naar nieuwe locaties voor mogelijke woningbouwontwikkeling.

Voortgang Zomerrapportage

Het realiseren van de prestatieafspraken

Woningcorporatie Destion heeft voor 1 juli 2020 een volkshuisvestelijk bod uitgebracht met het oog op de prestatieafspraken voor 2021 tussen gemeente en Destion. Op basis van het bod zal in de tweede helft van 2020 de prestatieafspraken voor 2021 worden opgesteld.

2. De gebouwen in de gemeente verduurzamen

Aanpak bestaande woningvoorraad

Wij zetten in op het verduurzamen van de bestaande woningen via drie pijlers:

- *Ondersteuning bewoners*

Wij ondersteunen bewoners bij het verduurzamen van de woning, onder meer via het Loket Duurzaam Wonen Plus. Daarnaast wordt er een project gestart waarmee bewoners een gratis energiescan kunnen aanvragen voor het verduurzamen van hun woning. Verder ondersteunen wij initiatieven zoals het Energiecafé Molenhoek.

- *Energiecoöperatie*

Wij stimuleren de oprichting van een energiecoöperatie. Dit doen wij onder meer door een workshop te organiseren voor geïnteresseerde inwoners.

- *Samenwerking woningcorporatie*

In overleg met Destion wordt onderzocht of er een gezamenlijk project kan worden opgestart om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen. Ook worden de woningcorporaties betrokken bij het opstellen van een gemeentelijk warmteplan voor aardgasvrije woonwijken.

2. Programmaverantwoording

Voortgang Zomerrapportage

Het Loket Duurzaam Wonen Plus heeft vanwege corona-maatregelen een tijd stil gelegen, maar zal vanaf september weer starten, zodat inwoners hier voor advies terecht kunnen. Ook het RRE-project heeft last gehad van corona-maatregelen en wordt in gewijzigde vorm doorgezet, waarbij de oorspronkelijke doelstellingen overeind blijven. Uitrol volgt dit najaar.

Er zijn gesprekken gevoerd met de initiatiefnemers van een energiecoöperatie dat zonnedaken wil realiseren. We ondersteunen de voorfinanciering middels een lening.

In 2021 moeten alle gemeenten een Transitievisie Warmte hebben opgesteld. Mook en Middelaar werkt samen met Gennep en Bergen. Momenteel loopt de aanbesteding hiervoor en de uitvoering zal in het najaar starten. Belangrijke partners zoals Destion, de Stichting Duurzaam Mook en Middelaar en het Energiecafé zullen als stakeholders meegenomen worden.

3. De Omgevingswet invoeren

Op het gebied van het ruimtelijk domein staat een ingrijpende operatie op de rol. Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Eén nieuwe wet waarin talloze verschillende wetten uit het ruimtelijk omgevingsrecht worden ondergebracht. Deze wet moet ook in onze gemeente worden geïmplementeerd.

De Omgevingswet moet het makkelijker maken om veranderingen in de fysieke leefomgeving mogelijk te maken. Niet alleen in technische zin moeten aanpassingen worden doorgevoerd, maar ook in de manier waarop wij met ruimtelijke ordening omgaan. Niet meer de vraag of een ontwikkeling mogelijk is, maar meer de vraag of een ontwikkeling wenselijk is, zal leidend worden. Deze andere manier van werken zal van gemeenteraad tot organisatie moeten worden omarmd.

Ten behoeve van deze wet zijn al eerder activiteiten gestart die in 2020 worden afgerond.

Voortgang Zomerrapportage

Al sinds 2018 wordt gezamenlijk met diverse overheden in Limburg gewerkt aan de lokale invulling van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Dat wordt vormgegeven met de applicatie Squit 20/20 waarbinnen de omgevingsvergunningen en meldingen kunnen worden afgehandeld. Daarbij gaat het niet alleen om de uiteindelijke vergunningverlening, maar ook het integraal advies in de voorfase dat in het systeem mogelijk wordt gemaakt. Squit 20/20 gaat nog dit jaar live, waardoor wij ruim voor de inwerkingtreding van de wet kunnen oefenen met het systeem. De kosten hiervoor betreffen eenmalige implementatiekosten van € 68k en het ophogen van het ICT onderhoudsbudget volgens onderstaande tabel en te dekken in de exploitatie.

	2020	2021	2022	2023	2024
Meerkosten ICT	€ 9k	€ 27k	€ 23k	€ 27k	€ 27k

3. Stand van zaken

3. Stand van zaken

3.1. Exploitatie 2020

Ramingen : heel 2020

Realisatie : januari t/m juni

Bedragen x € 1.000

Exploitatie 2020									
Omschrijving	Lasten 2020			Baten 2020			Saldo 2020		
	Begroot	Realisatie	Restant	Begroot	Realisatie	Restant	Begroot	Realisatie	Restant
Programma Besturen	1.360	482	877	217	72	146	1.142	411	732
Programma Beschermen	638	367	271	106	32	74	532	336	196
Programma Verplaatsen	625	306	320	23	71	-48	603	235	368
Programma Werken	221	29	191	70	8	62	151	21	129
Programma Leren	309	120	189	1	62	-61	308	58	250
Programma Recreëren	684	304	380	15	0	15	669	304	365
Programma Samenleven en zorgen	6.253	3.075	3.179	1.679	2.009	-330	4.575	1.066	3.509
Programma Gezond leven	1.788	704	1.085	1.784	888	896	4	-185	189
Programma Wonen	542	10	532	164	44	120	378	-33	412
Subtotaal programma's	12.421	5.397	7.024	4.059	3.185	874	8.363	2.212	6.151
Algemene dekkingsmiddelen	52	57	-5	12.328	7.090	5.238	-12.276	-7.033	-5.242
Kosten van overhead	5.038	3.082	1.956	100	9	91	4.938	3.072	1.865
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	0	5	0	0	0	5	0	5
Subtotaal admo	5.095	3.139	1.956	12.428	7.100	5.328	-7.333	-3.961	-3.373
Subtotaal voor mutaties reserves	17.516	8.536	8.980	16.487	10.284	6.202	1.029	-1.749	2.778
Toevoeging aan reserves	62	62		0	0	0	62	62	0

Onttrekking uit reserves	0	0		1.100	123	977	-1.100	-123	-977
Subtotaal reserves	62	62	0	1.100	123	977	-1.038	-61	-977
Totaal-generaal	17.578	8.598	8.980	17.587	10.407	7.179	-9	-1.810	1.801
		49%			59%		Voordeel		

Toelichting

Bovenstaand overzicht betreffen de ramingen over 2020 en de realisaties t/m juni (eerste 6 maanden).

Ofschoon niet alle baten en lasten gelijkmatig gerealiseerd worden, liggen de percentages (in totaliteit) redelijk in de lijn der verwachtingen. Rekenkundig zouden de baten en lasten eind juni gemiddeld 50% moeten bedragen.

De gerealiseerde totale lasten (€ 8,6 miljoen) bedragen 49% ten opzichte van de ramingen (€ 17,6 miljoen) en sluiten goed aan bij het gemiddelde, ondanks dat hierin de kapitaallasten nog niet zijn meegenomen (zo'n 2% voor een half jaar).

Op realisatiebasis worden bij de jaarrekening 2020 ook nog kosten overboekt van overhead naar de functionele posten bij de programma's. Deze overboeking betreft de salariskosten die functioneel geraamd zijn, maar in 2020 in eerste instantie nog op overhead gerealiseerd worden. Volgens de meest recente planning worden vanaf 2021 de salarislasten zowel functioneel geraamd, als direct functioneel verantwoord.

De gerealiseerde totale baten (€ 10,4 miljoen) bedragen per eind juli 59% ten opzichte van de ramingen (€ 17,6 miljoen). Dit is iets meer dan het gemiddelde omdat het deel van de belastingopbrengsten zonder automatische incasso met name in het eerste halfjaar wordt ontvangen. De overige baten (met name de uitkeringen uit het gemeentefonds) wordt redelijk gelijkmatig per maand ontvangen.

3.2. Lopende kredieten 2020

Bedragen x € 1.000

Lopende kredieten 2020							
Omschrijving	Raadsbesluit	Krediet t/m 2019	Restant krediet per 31-12-2019	Kredieten 2020	Realisatie 2020	Restant per eind juni 2020	Toelichting / Stat
Hart van Mook voorbereidings- en onderzoekskosten	27-05-2004	20	12	0	0	12	
Herinrichting N271 Hart van Mook 1)	25-10-2012	1.000	49	0	17	31	Betreft kosten OVL kademuur en controlekosten subsidie
Herinrichting N271 Subsidie provincie	25-10-2012	-460	0	0	0	0	Subsidie reeds verwerkt in 2017
Herinrichting Rijksweg N271 Plasmolen	25-10-2012	120	101	0	-5	106	Opbrengst is een bijdrage in nog te ontvangen kosten architectkosten komen nog
Herinrichting Rijksweg N271 subsidie	25-10-2012	-60	0	0	0	0	Subsidie reeds ontvangen
Riool: milieumaatregelen 2018	08-12-2016	240	142	0	142	0	
Revitalisering raadzaal 1)	03-11-2016	96	96	0	0	96	Vastgesteld bij BEGR 2017, nog uit te voeren
Revitalisering De Lier 1)	03-11-2016	49	49	0	0	49	Vastgesteld bij BEGR 2017, nog uit te voeren
Vervanging Riool 2019 / Rioolkosten in krediet Centruminrichting	08-12-2016	825	776	0	278	498	
Riool milieumaatregelen 2019	08-12-2016	175	147	0	96	51	
Vervanging riool 2020 20jr	08-12-2016	0	0	54	54	0	
Vervanging riool 2020 60jr	08-12-2016	0	0	116	0	116	
Milieumaatregelen riool 2020 60jr	08-12-2016	0	0	20	10	10	
Kerkplein Middelaar 1)	14-12-2017	141	141	0	0	141	

Omschrijving	Raadsbesluit	Krediet t/m 2019	Restant krediet per 31-12-2019	Kredieten 2020	Realisatie 2020	Restant per eind juni 2020	Toelichting / Stat
Sleutelproject Pleisterplaats N271 Plasmolen 1)	14-12-2017	94	94	0	0	94	
Sleutelproject Pleisterplaats N271 Plasmolen Subsidie provincie	09-04-2014	-60	-60	0	0	-60	Reeds in 2014 ontvangen ondergebracht op Vooruitontvangen subsidies. Komt pas t.l.v. van krediet na kosten.
Spoorbrug Heumensebaan Prorail 1)	08-03-2018	270	270	0	0	270	Nog uit te voeren door Prorail.
Subsidie provincie 40% 1)	08-03-2018	-122	-122	0	0	-122	
Spoorbrug Heumensebaan gemeentedeel / Geleiding Spoorbrug Molenhoek 1)	08-03-2018	35	35	0	0	35	Nog uit te voeren. Dit kan pas na realisatie van de werkzaamheden van Prorail m.b.t. de spoorbrug. Verwachting medio 2023.
Openbare verlichting 2019 masten	10-12-2015	52	11	0	11	0	Lopend
Openbare verlichting 2019 armaturen	10-12-2015	45	11		11	0	Lopend
Vorbereidingskrediet huisvesting Kandinskycollege	12-07-2018	25	19	0	1	18	Lopend
Wandelknooppuntennetwerk	13-09-2018	50	47	0	0	47	
Centruminrichting Mook - Herinrichting openbare ruimte 1)	08-11-2018	1.128	896	0	570	326	Lopend
Subsidie provincie en derden	08-11-2018	-468	-368	0	-67	-301	Subsidie provincie 300k is toegezegd
Vervanging speelvoorzieningen	12-03-2020	0	0	37	0	37	
Pick-up bestelwagen met kraantje	12-09-2019	90	90	0	0	90	
Verkeersontruimingsinstallatie spoor Bovensteweg	12-09-2019 / 12-12-2019	50	35	0	28	7	Lopend
Zonnepanelen	12-03-2020	0	0	80	1	79	Lopend
Zonnepanelen bijdragen derden	12-03-2020	0	0	0	-10	10	Lopend
Digitalisering 2020	12-03-2020	0	0	93	24	69	Lopend
Geluidsinstallatie en presentatiemiddelen	30-01-2020	0	0	40	39	1	Lopend

3. Stand van zaken

Omschrijving	Raadsbesluit	Krediet t/m 2019	Restant krediet per 31-12-2019	Kredieten 2020	Realisatie 2020	Restant per eind juni 2020	Toelichting / Stat
Tractor compact met cirkelmaaier	12-03-2020	0	0	38	0	38	
Rioolreiniger-hogedrukspuit	12-03-2020	0	0	17	0	17	
OV lichtmasten 2020	10-12-2015	0	0	52	9	43	Lopend
OV Armaturen 2020	10-12-2015	0	0	45	6	39	Lopend
Ondergrondse containers plein Mook	12-05-2020	0	0	14	0	14	
Fietspad Halderweg Maasdijk		0	0	0	0	0	Maximaal 27% subsidie provincie toegezegd
Nieuwbouw gemeentehuis	07-11-2019	0	0	2.000	0	2.000	
Mobiliteitsplan 2020	07-11-2019	0	0	54	0	54	
Er zit muziek in Mook	07-11-2019	0	0	400	0	400	Indien co-financiering voor hetzelfde bedrag, dan wordt krediet verdubbeld (met bijdragen derden)
Masterplan Plasmolen	07-11-2019	0	0	2.000	0	2.000	Dekking kapitaallasten via bijdragen derden (bijv. toeristenbelasting € 33k)
Totaal-generaal		3.335	2.471	5.060	1.215	6.315	

Toelichting

1) Deze investeringen worden geheel of gedeeltelijk gedekt uit de bestemmingsreserves t.b.v. Kapitaallasten;

3.3. Stand en verloop reserves

Bedragen x € 1.000

Overzicht reserves 2020									
Omschrijving reserve	Stand per 31-12-2019	Begroot			Realisatie				Voorlopig saldo per eind juni
		Toevoeging aan reserve	Onttrekking uit reserve	Geraamd saldo o.b.v. begroting ¹⁾	Bestemming resultaat 2019	Toevoeging aan reserve	Onttrekking uit reserve	Onttrekking t.b.v. dekking kapitaal-lasten	
Algemene reserves:					²⁾				
Vrij Besteedbare reserve	1.817	0	-404	1.413	-972	0	-118	0	727
Algemene Reserve	2.000	0	0	2.000		0	0	0	2.000
Subtotaal algemene reserves	3.817	0	-404	3.413	-972	0	-118	0	2.727
Bestemmingsreserves:									
Kap.lasten brw.kaz./gem.werf	583	0	-35	548		0	0	0	583
Opbrengst verkoop Essent	0	0	0	0		0	0	0	0
Verkoop aandelen Attero	110	0	-5	105		0	-5	0	105
Creative en culturele doeleinden	1	0	0	1		0	0	0	1
Recreatie en toerisme	2	0	0	2		0	0	0	2
Sociaal Domein	0	0	0	0		0	0	0	0
Wijkontwikkeling	46	0	0	46		0	0	0	46
Centrumplan Mook aankoop panden	29	0	-6	24		0	0	0	29
Stimulering Woningbouw	68	0	0	68		0	0	0	68
Budgetoverheveling	0	0	-420	-420	420	0	0	0	420
Afschr. investeringsplan 2013-2016	1.556	0	-127	1.429		0	0	0	1.556
Dekking kapitaallasten	1.423	0	0	1.423		0	0	0	1.423

3. Stand van zaken

Vluchtelingen en statushouders	57	0	0	57		0	0	0	57
Onderhoud gemeentehuis	394	62	-104	352		62	0	0	456
Subtotaal bestemmingsreserves	4.268	62	-696	3.634	420	62	-5	0	4.745
Totaal-generaal	8.085	62	-1.100	7.047	-552	62	-123	0	7.472

1) Geraamd saldo is op basis van realisatie per 31 december 2019 plus geraamde toevoegingen en onttrekking op basis van begroting na wijzigingen, maar exclusief de bestemming van het rekeningresultaat 2019.

2) Besluit raad 12 juli 2020. Voor de beeldvorming wel vermeld in dit overzicht.

Toelichting

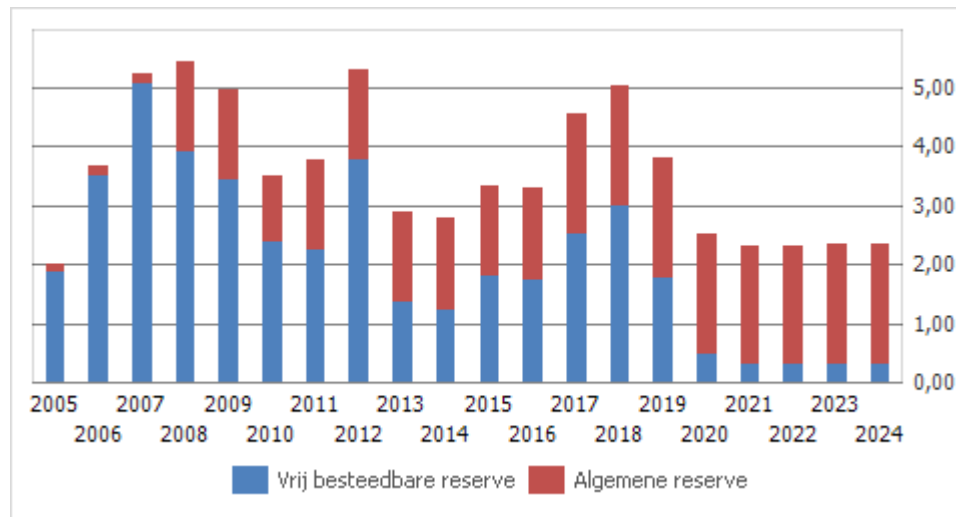
Gerealiseerde toevoegingen vinden veelal plaats conform de geraamde toevoegingen.

Onttrekkingen vinden veelal plaats ter dekking van kosten en worden pas gerealiseerd als er ook kosten zijn gerealiseerd. Dit wordt beoordeeld bij het opstellen van de Jaarstukken 2020.

Verloop Vrij Besteedbare reserve

Bedragen x 1.000

Jaar	Saldo einde jaar	Index (2004=100)
2016	1.785.495	150%
2017	2.561.661	215%
2018	3.017.319	253%
2019	1.817.103	152%
2020	510.393	43%
2021	324.237	27%
2022	326.779	27%
2023	330.674	28%
2024	330.762	28%



Betreft de eindsaldi van de Vrij besteedbare reserve en de Algemene reserve.
 Tot en met 2019 zijn dit gerealiseerde bedragen. Vanaf 2020 zijn dit ramingen.

3.4. Stand en verloop voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Overzicht voorzieningen 2020								
Omschrijving voorziening	Stand per 31-12-2019	Begroot			Realisatie			Voorlopig saldo per eind juni
		Dotatie aan voorziening	Aanwending voorziening	Geraamd saldo o.b.v. begroting1)	Dotatie aan voorziening	Aanwending voorziening	Vrijval voorziening	
Pensioenverplichtingen wethouders	1.153	34	-27	1.160	34	-8	0	1.179
Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	1.153	34	-27	1.160	34	-8	0	1.179
-	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal voorzieningen voor risico's	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderh. huisvesting gemeentehuis2)	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderh. gebouw gemeentewerken	169	33	-47	155	33	-9	0	193
Onderh. gebouw brandweerkazerne3)	0			0				0
Onderhoud abri's	2	0	0	2	0	0	0	2
Rationeel wegbeheer	281	180	-316	145	180	-55	0	406
Groot onderhoud bruggen	28	23	-50	2	23	-36	0	16
Onderhoud sportaccommodaties	454	18	-20	452	18	-3	0	469
KCA-depot	28	2	-6	23	2	0	0	29
Subtotaal egalisatievoorzieningen	963	255	-439	779	255	-103	0	1.114
Egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0	0	0
Rioolbeheer	4.305	300	0	4.605	300	0	0	4.605

Subtotaal voorzieningen bijdragen vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	4.305	300	0	4.605	300	0	0	4.605
Fonds Lierdal	14	0	0	14	0	0	0	14
Herontwikkeling De Bisselt	64	0	0	64	0	0	0	64
Financiële compensatie bomenplan	11	0	0	11	0	-9	0	2
Subtotaal voorziening bijdragen van derden	89	0	0	89	0	-9	0	79
Totaal-generaal	6.510	589	-466	6.633	589	-121	0	6.978

- 1) Geraamd saldo is op basis van realisatie per 31 december 2019 plus geraamde dotaties en aanwendungen op basis van begroting na wijzigingen.
- 2) Met ingang van 2021 wordt de bestemmingsreserve onderhoud huisvesting gemeentehuis weer een onderhoudsvoorziening.
- 3) In deze Zomerrapportage is voorgesteld om hiervoor € 36k toe te voegen voor het groot onderhoud.

Dotaties worden aan het begin van het jaar toegevoegd aan de voorzieningen. Aanwending van de voorziening gebeurt gedurende het jaar (middels ontvangen facturen). De onderhoudsvoorziening huisvesting gemeentehuis is bij de Jaarstukken 2017 (op aangeven van de accountant) overgezet naar een bestemmingsreserve. De geraamde dotaties aan de voorziening zijn omgezet in toevoegingen aan de bestemmingsreserve. Met ingang van 2021 zijn de onderhoudsplannen op orde en wordt het onderhoud weer via een onderhoudsvoorziening geregeld.

Toelichting

Voorziening Pensioenen (gewezen) wethouders

De dotatie pensioenvoorziening wethouders is afhankelijk van het wettelijke rekenpercentage dat wordt gebruikt voor de actuariële berekening. Als voorschot wordt jaarlijks € 34k geboekt. Bij de jaarstukken wordt de uiteindelijke dotatie bepaald.

Overige voorzieningen

De gerealiseerde dotaties van alle overige voorzieningen zijn gelijk aan de geraamde voorzieningen.

3.5. Stand van zaken Sociaal Domein

Algemeen

Na het eerste kwartaal hebben wij een prognose opgesteld van het financieel resultaat van programma Samenleven en Zorgen. Het algemene resultaat vindt u hieronder. Vervolgens gaan wij dieper in op de Participatiewet. Dit doen wij onder andere om te voldoen aan de voorwaarden van de vangnetregeling, mochten we later dit jaar genoodzaakt zijn hiervoor een aanvraag te doen.

Waarom is er voor gekozen speciale aandacht te besteden aan programma Samenleven en Zorgen?

Er is gekozen voor programma Samenleven en Zorgen, omdat dit het programma is wat verantwoordelijk is voor de grootste tekorten. Ook is dit het programma waar het overgrote gedeelte van de kosten bestaat uit open-einde regelingen, die moeilijk te beïnvloeden zijn. Dit om te kunnen vaststellen hoe dit resultaat zich verhoudt met de in de begroting opgenomen bedragen en of er sprake is van een overschot of tekort.

Het betreft een prognose; er kan nog veel veranderen

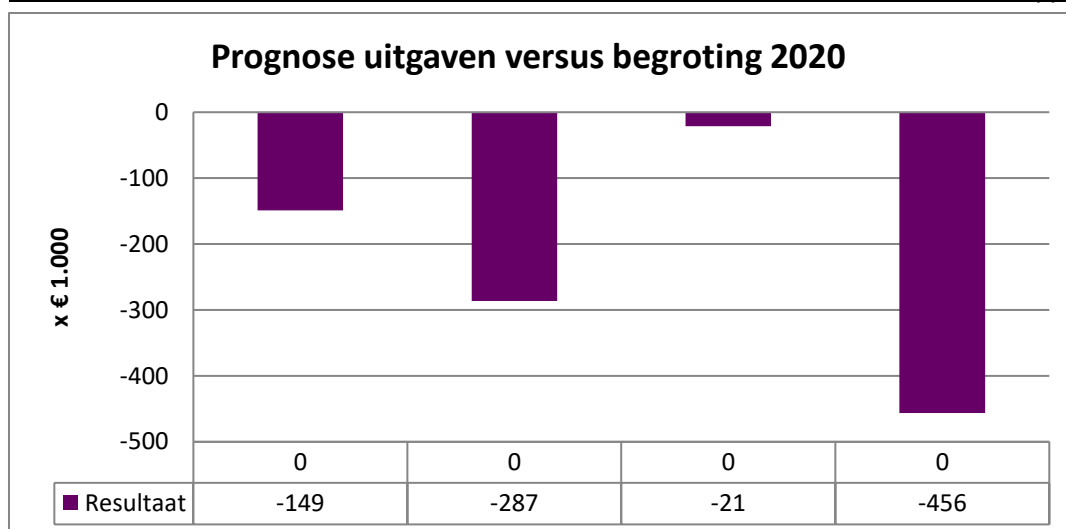
De cijfers zijn nog voorlopig en zijn bedoeld voor de algemene beeldvorming. Het voorlopige karakter van de cijfers heeft te maken met:

1. De prognose is in de meeste gevallen gebaseerd op de realisatie van de eerste drie maanden en in een aantal gevallen was het zelfs nodig om de prognose te baseren op de realisatie van de eerste twee maanden. Alleen als er redenen waren om aan te nemen dat dit geen goede prognose zou opleveren, is bij sommige begrotingsposten de prognose anders opgebouwd. Hoewel wij ook de cijfers van april op sommige onderdelen tot onze beschikking hebben, hebben wij die voor het overgrote gedeelte niet meegenomen. Dit omdat deze cijfers grote afwijkingen lieten zien, door het feit dat toen indicaties en geleverde zorg afweek in verband met Corona.
2. We hebben geen volledig zicht op het declaratieritme van de aanbieders. Het zou kunnen dat aanbieders achter lopen met hun declaraties, en er hierdoor in de loop van 2020 nog kosten bij komen.
3. Er kunnen in de loop van 2020 nog grote schommelingen naar boven en beneden plaats vinden in de geïndiceerde zorg, waardoor het beeld in de loop van 2020 verandert. Eén of meerdere extra cliënten die zware zorg nodig hebben, zijn van grote invloed op het totaalbeeld, zowel positief als negatief.
4. De Coronakosten zijn niet inbegrepen in de reguliere prognose, maar wel apart in beeld gebracht.

Wat is het beeld van de uitgaven ten opzichte van de begroting 2020?

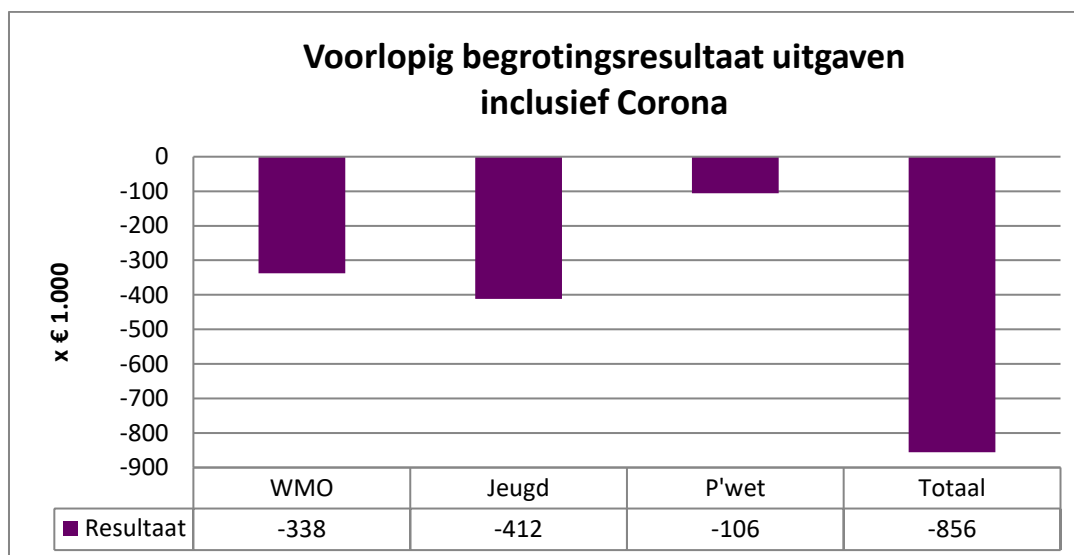
Wanneer we de uitgaven vergelijken met de begroting in 2020 zien we dat er op elk van de 3D's een tekort is:

Wmo	€	149k N
Jeugd	€	287k N
Participatiewet en re-integratie	€	<u>21k N</u>
Totaal	€	456k N



Bij bovengenoemde cijfers is geen rekening gehouden met de effecten van Corona op de ondersteuning die nodig is vanuit de gemeente. Denk hierbij aan financiële ondersteuning van ondernemers, maar ook bijvoorbeeld aan extra benodigde begeleiding of huishoudelijke hulp doordat ondersteuning vanuit het netwerk niet meer mogelijk was. We weten nog niet exact welk effect dit heeft, omdat we verwachten dat ook de komende maanden hier nog betekenisvol in zullen zijn.

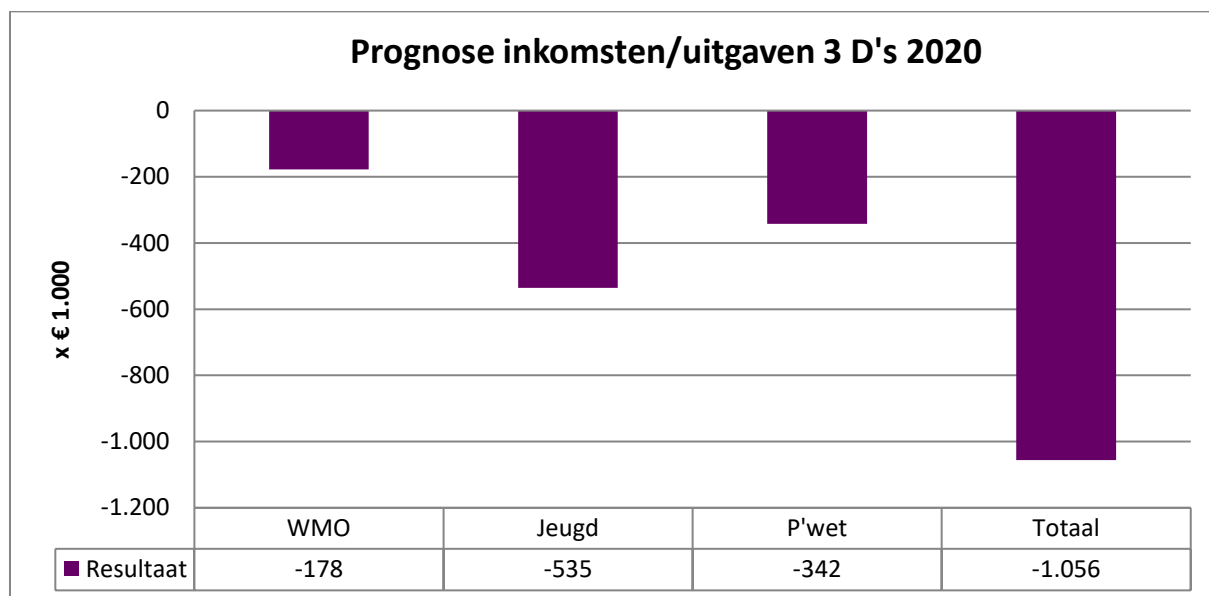
Op basis van common sense hebben we scenario's uitgewerkt. Als we de corona-uitgaven, uitgaande van het gemiddelde scenario, optellen bij de 'reguliere' uitgaven, dan loopt het totale tekort voor de 3D's op naar € 856k. We willen hier nogmaals benadrukken dat er een grote mate van onzekerheid is over de cijfers. Dit gezien het feit dat de onderliggende prognose gebaseerd is op de realisatie van drie maanden en de Corona-cijfers volledig zijn gebaseerd op (theoretische) aannames.



Wat is het beeld van de inkomsten/uitgaven?

De grafiek 'Prognose versus uitgaven begroting 2020' cijfers laten zien wat het resultaat is op onze primitieve begroting. Wij hebben ook een vergelijking opgesteld waar wij onze uitgaven afzetten tegen de middelen die wij ontvangen van het Rijk. In tegenstelling tot de vergelijking met de begroting, hebben we in deze vergelijking ook de lokale uitvoeringskosten meegenomen om zo een geheel beeld te vormen. Wanneer we de uitgaven vergelijken met de rijksbijdrage in 2020 zien we dat er op elk van de 3D's een tekort is:

Wmo	€ 178k N
Jeugd	€ 535k N
Participatiewet en re-integratie	€ 342k N
Totaal	€ 1.056k N



Wat zeggen de cijfers?

- Vóór 2019 hadden wij ten gevolge van de t-2 systematiek over het algemeen een overschot op het BUIG-budget (uitkeringen). Hiermee konden we tekorten op andere terreinen opvangen. Dit is sinds 2019 niet meer het geval.
- Vóór 2019 hadden wij op de nieuwe Wmo (begeleiding en dagbesteding) een dusdanig overschot ten opzichte van de rijksmiddelen dat we daar het tekort op de oude Wmo (hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, vervoer) mee konden compenseren. Op dit budget is er nog steeds een overschot, maar niet meer zodanig dat dit gebruikt kan worden ter compensatie van het tekort op de oude Wmo.
- De tekorten bij de Wmo ten opzichte van de begroting worden met name veroorzaakt door Hulp bij het Huishouden en begeleiding volwassenen. Een gedeelte van dit laatste tekort is een gevolg van incidentele kosten ten gevolge van door de rechtbank opgelegde gedwongen zorg. Maar ook in algemene zin zien we de kosten voor begeleiding vanuit de Wmo oplopen.
- De tekorten bij Jeugd ten opzichte van de begroting worden met name veroorzaakt door ambulante begeleiding, pleeg- en residentiële jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg. Dit jaar en vorig jaar hebben we ook een fors tekort op jeugdbescherming- en reclassering. Een aanzienlijk gedeelte van de uitgaven op dit laatste product is een gevolg van de specifieke inzet door de eerder genoemde opgelegde zorg door de rechter, maar ook door een aantal andere jeugdigen die zeer zware ondersteuning nodig hebben. Ook Veilig Thuis is dit jaar opnieuw duurder geworden.

Het ziet er niet naar uit dat er binnen afzienbare tijd verbetering komt in de financiële situatie met betrekking tot de 3D's. Het beroep op de zorgproducten blijft hoog, mede veroorzaakt door de groeiende vergrijzing, de landelijk spelende grote behoefte aan jeugdzorg en het feit dat meer mensen de weg naar de gemeente weten te vinden. Op dit moment brengen we (opnieuw) in kaart welke maatregelen er mogelijk zijn om de uitgaven op Wmo en Jeugd naar beneden te brengen.

Participatiewet

Wij ontvangen jaarlijks van het Rijk een uitkering Participatiewet (UPW) voor de kosten van uitkeringen voor levensonderhoud op grond van de PW, de IOAW en de IOAZ en de kosten van loonkostensubsidies te bestrijden. Wij stellen maandelijks een prognose op van de uitgaven ten opzichte van het budget dat wij van het Rijk ontvangen. Wij hebben de inkomsten en uitgaven tot en met april 2020 verwerkt en dat leidt tot de volgende berekening.

Prognose uitgaven	€	1.375k
Rijksbudget	€	<u>1.355k</u>
Verschil (tekort)	€	20k

Zoals u kunt zien verwachten we een gering tekort van (afgerond) € 20k. Dit komt doordat het Rijk aan ons aanvankelijk een hoger budget had toebedeeld, maar dit is in het voorjaar 2020 naar beneden toe bijgesteld. Verder komen de kosten van levensonderhoud voor zelfstandigen vanaf het jaar 2020 ten laste van de UPW. Daarnaast is ons uitkeringsbestand in het voorjaar 2020 toegenomen. Dat heeft tot gevolg dat de uitgaven voor uitkeringen verder op kunnen lopen en dat het tekort daardoor ook toeneemt.

Verwachting

Wij verwachten in de loop van dit jaar en ook in de komende jaren, een verhoogde instroom als gevolg van effecten van de corona-crisis. Wij zijn niet optimistisch over de ontwikkeling van het tekort in de komende jaren. Wij verwachten, ondanks de maatregelen die wij treffen, ook voor 2021 en 2022 een tekort op de UPW en dat betekent dat we in die jaren het eigen risico (geheel of gedeeltelijk) voor onze rekening moeten nemen.

Maatregelen

Wij treffen al jaren maatregelen om de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen, dat zetten we in 2020 voort en we treffen waar mogelijk extra maatregelen. Het gaat te ver om dit bij deze Zomerrapportage zeer uitgebreid te beschrijven en daarom hierna een korte opsomming:

- Streng aan de poort door strikte procedure van melding en intake en grondig onderzoek;
- Het Werkbedrijf houdt samen met UWV (de verwijzer bij aflopende WW-uitkering) zogenoemde 'max WW' bijeenkomsten om kandidaten te wijzen op de gevolgen als ze in de bijstand komen (strenge inkomens- en vermogenstoets en een lage uitkering) en ze nog eens extra te ondersteunen en te motiveren om aan het werk te gaan;
- Inzet team jongeren van Werkbedrijf; zoekperiode en begeleidingstrajecten voor zorgjongeren;
- Uitstroomtrajecten door WerkBedrijf met extra aandacht voor ouderen en statushouders;
- Toepassen tegenprestatie;
- Lokale projecten voor ondernemers o.a. in de horeca en zorg;
- Strikte handhaving door maandelijks inlichtingenplicht, periodieke heronderzoeken en inzet sociale recherche;
- Stringent debiteurenbeleid en inning;
- Economische agenda 2020 (samen met ondernemers en andere betrokkenen stellen we actieplannen op om het economische klimaat in de gemeente te verbeteren en werkgelegenheid te bevorderen).

Compensatie Rijk

Op dit moment onderhandelt de VNG met het Rijk over compensatie van extra kosten als gevolg van de corona-crisis. Wij hopen en verwachten dat het Rijk de extra kosten daadwerkelijk zal compenseren en dat leidt mogelijk tot een hoger budget UPW. Wij melden dit bij de Eindejaarsrapportage (in december 2020).

Aanvraag VNU

Het tekort dat wij nu prognosticeren (van afgerond € 20k) valt binnen het eigen risico van 7,5% van de UPW. Dat is voor het jaar 2020 een bedrag van afgerond € 102k. We verwachten dat het tekort dit jaar op zal lopen en dat het hoger wordt dan het bedrag van het eigen risico, zeker als het Rijk niet of weinig compenseert. In dat geval bestaat de mogelijkheid om een Vangnetuitkering (VNU) aan te vragen, maar dan moet er ook meerjarig (cumulatief over 2018, 2019 en 2020), sprake zijn van een tekort van meer dan 7,5%. Daarnaast gelden diverse financiële en procedurele voorwaarden. Als blijkt dat wij daar niet aan (kunnen) voldoen, dan komt het tekort geheel voor rekening van onze gemeente.

Wij menen er goed aan te doen u al in dit stadium te informeren over de ontwikkeling van het budget UPW. Wij monitoren dit maandelijks zodat wij al in een vroeg stadium kunnen signaleren of een aanvraag voor een VNU moet volgen. Mocht dat zo zijn, dan zullen wij in het laatste kwartaal van 2020 aan u een voorstel doen.

3.6. Bedrijfsvoering

Personeel

Het MT ziet zich voor de opgave en uitdaging gesteld om de kwaliteit van het personeel op de lange termijn te borgen en te verbeteren. We willen gaan voor een sterke organisatie en dat vraagt om kwalitatief goede medewerkers. In het kader van strategische personeelsplanning is in 2019 een vlootstouw gemaakt om het personeel in beeld te brengen.

Een vlootstouw is een inventarisatie van bezetting naar niveau en competenties. De visie, missie en strategie van de organisatie moet worden vertaald naar de benodigde kwantitatieve en kwalitatieve personele inzet. De benodigde kwalitatieve en kwantitatieve inzet zal afgezet moeten worden tegen de huidige kwalitatieve en kwantitatieve inzet. Uit de discrepantie die hierbij in beeld gebracht wordt zal blijken welke verandering nodig is voor de personele inzet de komende jaren om de organisatiestrategie uit te voeren.

Bij de vlootstouw van 2019 zijn de ambities en opgaven voor de komende jaren als uitgangspunt genomen evenals de duurzame inzetbaarheid. Uit de vlootstouw is gebleken dat we als eerste stap op korte termijn budget nodig hebben voor maatregelen om de kwaliteit te verbeteren en om een aantal personele knelpunten binnen de organisatie aan te pakken.

Na deze eerste stap zal na het doorlopen van Zero Based Budgeting en afhankelijk van de uitkomsten van Zero Based Budgeting een verdere doorontwikkeling plaatsvinden. Als duidelijk is welke taken/diensten geleverd gaan worden, kan toegewerkt worden naar een toekomstig formatie-personeelsplan waarbij de formatie aansluit op de taken. De huidige formatie/bezetting wordt dan geanalyseerd en afgezet tegen de gewenste formatie/bezetting. Daar waar dit niet overeenkomt, wordt er een actieplan voor gemaakt. Om deze verandering te realiseren zal dan nogmaals een éénmalig bedrag nodig zijn.

Ingespeeld moet worden op huidige vacatures en vacatures die gaan ontstaan (onder andere door pensioen) en de inhuur van tijdelijk personeel moet goed in beeld gebracht worden. Met betrekking tot duurzame inzetbaarheid moet getracht worden zittende medewerkers door opleiding en mobiliteit tijdig door te laten ontwikkelen naar andere functies/taken.

Om kwaliteit en ook kennis te kunnen borgen is het belangrijk om inhoudelijk goede medewerkers aan de organisatie te binden. Door binding ontstaat een bepaalde betrokkenheid. Daarom willen we (ook op moeilijk invulbare formatieplaatsen) zo veel mogelijk gaan werven in plaats van in te huren, om zo kwalitatief goed personeel en jong talent aan onze organisatie te binden.

In het kader van Duurzaamheid heeft de raad een hoge ambitie uitgesproken. Voor dit beleidsterrein is echter geen vaste formatie beschikbaar. Op dit moment wordt de personeelsinzet met inhuur (hoge kosten en geen continuïteit) vormgegeven. Daarom is nu structurele invulling in vaste formatie gewenst.

Daarbij heeft het college vanaf 2021 door landelijke regelgeving een nieuwe taak gekregen. Vanaf 2021 is het college verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring. Voorheen was het college verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen maar werd de verklaring door de accountant afgegeven. Om deze verklaring af te kunnen geven is er structureel uitbreiding van de ambtelijke formatie nodig. Op dit moment is hiervoor niet voldoende capaciteit en ook niet het juiste niveau binnen de formatie van Financiën aanwezig.

De vacature Informatiebeheerder bij DIV wordt deels gedekt uit de huidige 12 vacature-uren bij DIV en deels is extra budget nodig vooruitlopend op de pensionering van een medewerker DIV per 1 juni 2021.

Daarnaast is door de griffierswisseling een salarisverschil ontstaan door een toelage voor de nieuwe griffier en dubbele lasten bij het inwerken van de nieuwe griffier. In 2020 is er tijdelijk een dubbele bezetting van de wethoudersfunctie geweest. Dit heeft incidenteel gezorgd voor meer kosten. Bij vertrek van een wethouder is budget nodig voor een loopbaanbegeleidingstraject, dit is een APPA-verplichting.

Ook is er een budget nodig om de huidige salarissen bij te stellen. De formatie is nu geraamd op functionele salarisschaal met maximale periodiek (plus eventueel persoonlijke toelagen). Dit was

3. Stand van zaken

voorheen nog niet het geval, waardoor er onaangename situaties konden ontstaan. Verder zijn de CAO-verhoging en de verhoging van de pensioenpremie meegenomen. Daarnaast zijn enkele functies opnieuw beschreven en door de extern functiewaardeerder hoger gewaardeerd.

ICT-budget

De beheersdiensten van IRvN en Nijmegen voor bijvoorbeeld ondersteuning GWS, Corsa, Key2Data-Distributie en BGT hebben we nu scherp in beeld. De lasten zijn aan het onderhoudsbudget ICT toegewezen in plaats van aan de bijdrage die we als deelnemer van de MGR betalen. In deze omzetting is een aantal uitgaveposten geactualiseerd en blijken de kosten te zijn toegenomen. We verwachten in 2021 op het onderdeel beheer Corsa een vermindering van lasten, omdat we hiervoor nu zelf voldoende expertise in huis hebben. Daarnaast zijn ontwikkelingen op het gebied van diverse applicaties, zoals Veilig e-mailen, SEP/ISMS, iBabs, Company Webcast (digitaal vergaderen), Motion (raad 12 maart 2020) budgettair vertaald.

We verwachten de nu gemelde stijging van € 49k vanaf 2022 enigszins te compenseren door definitieve afbouw van het restant van de leaseregeling (kosten € 41k structureel).

Toekomstvisie buitendienst

Ten behoeve van de ondersteuning van de werkzaamheden die door de buitendienst worden verricht, zijn een aantal meerjarige onderhoudscontracten gesloten. Deze contracten lopen aan het eind van het kalenderjaar 2020 af. Met behulp van de techniek van Zero Based Budgeting wordt gezien welke werkzaamheden in de toekomst door de buitendienst zelf worden verricht en welke moeten worden uitbesteed. Hiervoor wordt een extern bureau ingehuurd. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 25k. Op basis van de uitkomsten van deze pilot worden de nieuwe contracten gesloten.

4. Financiële bijstellingen

4.1. Samenvatting

Mutaties Zomerrapportage 2020

Bedragen x € 1.000

Mutaties	2020	2021	2022	2023	2024
0 Besturen	388	136	154	98	80
1 Beschermen	100	31	32	31	31
2 Verplaatsen	20	10	10	10	10
3 Werken	12	6	6	-4	-4
4 Leren	38	3	3	3	3
5 Recreëren	9	10	3	2	-48
6 Samenleven en zorgen	456	448	470	482	492
7 Gezond leven	15	0	0	0	0
8 Wonen	-12	-17	-17	-17	-17
Subtotaal prog	1.024	627	661	605	547
Algemene dekkingsmiddelen	-20	-75	-9	60	-28
Kosten van overhead	268	393	385	388	387
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	0	0	0	0	0
Subtotaal admo	248	318	376	448	360
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-10	0	0	0	0
Subtotaal reserves	-10	0	0	0	0
Totaal	1.263	945	1.037	1.054	908

Begrotingssaldi

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldi	2020	2021	2022	2023	2024
Beginsaldi	-9	-3	-4	0	123
Mutaties Zomerrapportage	1.263	945	1.037	1.054	908
Begrotingssaldo	1.254	942	1.033	1.054	1.031

Toelichting

Alle jaren laten een tekort zien rond de € 1.000k met als uitzondering 2020 voor € 1.254k

De grootste mutaties betreffen de kosten in programma 6 Samenleven en zorgen en dan met name de kosten voor Jeugdzorg en Wmo. Dit betreft een landelijk probleem. Gemeenten blijven aangeven dat de huidige rijksbudgetten onvoldoende zijn. Daarnaast vallen de algemene dekkingsmiddelen laag uit door bijstellingen van dividenduitkeringen.

In onderdeel 4.2 worden de mutaties meer gedetailleerd toegelicht. De aansluiting kan alleen op totaal-niveau worden gemaakt, omdat diverse kleine bijstellingen in de programma's gesaldeerd zijn weergegeven.

4.2. Detailmutaties

4. Financiële bijstellingen

EXPLOITATIE

Programma Besturen

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
0.01	Coronavirus	0	Toevoeging budget extra kosten	INC	66				
0.02	Raad / Salariskosten	173	Voorlopige bijstelling salariskosten	STR		9	9	9	9
0.03	Raad / werkbudget	0	Toepassing Zero Based Budgeting	INC	40				
0.04	Griffie / Salariskosten	129	Voorlopige bijstelling salariskosten	STR		11	11	11	11
			Incidentele salariskosten dubbele bezetting	INC	20				
0.05	College van b&w	273	Voorlopige bijstelling salariskosten	STR		5	5	5	5
			Incidentele salariskosten dubbele bezetting	INC	33				
		0	Kosten traject loopbaanbegeleiding	INC	16				
		1	Arbeidsongeschiktheidsverzekering	STR	8	8	8	8	8
0.06	Regionale samenwerking / dienstverlening	0	Regiodeal	INC	25				
0.07	Secretarieleges	42	Minder legesafrachten	INC	-10				
		-53	Minder legesbaten rijbewijzen	STR	30	30	30	30	30
		0	Structureel kosten voor gezondheidsverklaring ten behoeve van rijbewijs	STR	7	7	7	7	7
0.08	Verkiezingen / werkbudget	2	Bijstelling budget door diverse verkiezingen	STR		8	12	8	6
0.09	Belastingen / dienstverleningen	114	Eenmalige aansluitkosten (frictiekosten) deelname GR BsGW	INC	144				
0.10	Belastingen / Opbrengsten	0	Bijstelling indexatie belastingen 2,05%	STR		-40	-40	-40	-40

0.11	Overige baten en lasten / Taakstelling	0	Invulling taakstelling gehele begroting (Dekkingsplan B2020 nr 09)	STR			30	30	30	
0.12	Overige baten en lasten / Dotatie aan voorziening	0	Afromen omvang UG conform kaderbrief 2021	INC		91	75	28	8	
	Totaal					379	129	147	96	74

Toelichting

- 0.01 Coronavirus : In de junicirculaire 2020 worden de uitkeringen uit het gemeentefonds (AU/DU/IU) voor het jaar 2020 geactualiseerd. Dit betreft een compensatie voor Corona gerelateerde kosten. Tot heden hebben we per saldo voor € 32k kosten gemaakt die al concreet in beeld of gefactureerd zijn. Denk daarbij aan extra kosten voor de inzet van BOA's en wegvallen eigen bijdrage Wmo. Een klein voordeeltje is dat we minder kantoorbenodigdheden gebruiken. In het verdere verloop van 2020 zal blijken dat het nu resterende budget niet opweegt tegen de extra kosten die bij nader inzien aan corona kunnen worden toegeschreven, bijvoorbeeld bij DIV, digitalisering, toeristenbelasting, kosten 24-uurs kinderopvang, meerkosten beschermende maatregelen Centrumplan in verband met besmet rioolwater, en wederom BOA-toezicht.
- 0.02 Raad / Salariskosten : Op basis van de voorlopige raming over 2021 worden de salarissen geactualiseerd.
- 0.03 Raad / werkbudget : Op verzoek van de raad wordt budget vrijgemaakt om Zero Based Budgeting toe te kunnen passen met ondersteuning door derden.
- 0.04 Griffie / Salariskosten : Door de griffiers-wisseling is er een salarisverschil ontstaan door een toelage voor de nieuwe griffier en dubbele lasten bij het inwerken van de nieuwe griffier. Meer toelichting is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 0.05 College van b&w : In 2020 is er tijdelijk een dubbele bezetting van de wethouders-functie geweest, dit heeft gezorgd voor incidenteel meer kosten. Bij vertrek van een wethouder is budget nodig voor een loopbaanbegeleidingstraject, dit is een APPA-verplichting. Daarnaast zijn de salarissen van het college op basis van de voorlopige raming 2021 aangepast. Meer toelichting is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 0.06 Regionale samenwerking : Dit betreft een bijdrage in de kosten van de Regiodeal op onderdelen gezondheid en Veiligheid. De deelnemende gemeenten dragen gezamenlijk 25% van de totale kosten.
- 0.07 Secretarieleges : In de eerste helft van 2020 zijn er minder aanvragen voor reisdocumenten, rijbewijzen en VOG's ontvangen. Dit staat in verband met corona, er zijn minder mensen die reizen en van baan wisselen waardoor er minder VOG aanvragen zijn. Daarnaast zijn er minder aanvragen voor rijbewijzen omdat wij nu de gevolgen van de geldigheidsduur van rijbewijzen gaan merken. De geldigheidsduur is verhoogd van 5 naar 10 jaar.
- 0.08 Verkiezingen / werkbudget : In de huidige begroting is geen rekening gehouden met hogere kosten in verkiezingsjaren. Deze post betreft een bijstelling ten behoeve van Tweede Kamer verkiezingen, gemeenteraadsverkiezingen, verkiezingen Provinciale Staten en waterschappen en de Europese verkiezingen.

4. Financiële bijstellingen

- 0.09 Belastingen / dienstverleningen : Door toetreding aan de BsGW zijn eenmalige frictiekosten verschuldigd. De jaarlijkse kosten worden structureel ruim € 70k lager geraamd, dan de huidige kosten. Het voordeel is reeds grotendeels ingeboekt middels een taakstellende bezuiniging.
- 0.10 Belastingen / Opbrengsten : Dit betreft een indexatie van de belastingen vanaf 2021.
- 0.11 Overige baten en lasten / Taakstelling
: In de Programmabegroting 2020 is in het dekkingsplan een bijstelling van € 30k opgenomen (vanaf 2022) voor budgetten in de gehele begroting. Door deze post op € 0 te zetten, komt deze taakstelling naar voren in het begrotingsaldo. Voor dit bedrag moeten posten bezuinigd worden of meer inkomsten gegenereerd.
- 0.12 Overige baten en lasten / Dotatie aan voorziening
: De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt (conform kaderbrief 2021) afgeroomd op een netto resultaat van € 10 miljoen, verhoogd met de omvang van eventuele taakmutaties (die ook als extra last zijn opgenomen in de begroting). Het meerdere wordt gestort in een egalisatievoorziening, een tekort valt vrij uit de voorziening. De voorziening wordt gemaximeerd op € 250k.

Programma Beschermen

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
1.1.	Fysieke veiligheid / Bijdrage aan VRLN	491	Lagere bijdrage VRLN	STR	-4	-12	-11	-12	-12
1.2	Fysieke veiligheid / Afschrijvingskosten	0	Afschrijvingskosten kazerne	STR	17	17	17	17	17
1.3	Fysieke veiligheid / Bijdrage van de VRLN	-100	Lagere vergoeding voor kazerne dan geraamd	STR	23	23	23	23	23
1.4	APV / Dienstverlening	3	Opruiming explosieven	INC	38				
1.5	Verkoop reststroken	0	Nadeel 2020 verkoop reststroken	INC	17				
	Totaal				91	28	29	28	28

- 1.1 Fysieke veiligheid / Bijdrage aan VRLN
: In de voorlopige begroting van de Veiligheidsregio Limburg-Noord is een lagere bijdrage voor de gemeente opgenomen.
- 1.2 Fysieke veiligheid / Afschrijvingskosten
: De brandweerkazerne is weer in eigendom van onze gemeente gekomen. Over deze investering moet worden afgeschreven.

-
- 1.3 Fysieke veiligheid / Bijdrage van de VRLN : Betreft vergoeding voor onderhoud en service voor het gebruik van de kazerne. Deze vergoeding valt lager uit dan verwacht.
- 1.4 APV / Dienstverlening : Middels een uitkering in het gemeentefonds wordt bedrag van € 38k ontvangen voor opruiming van explosieven. Deze baat wordt gebruikt om hier een bedrag te begroten voor het opruimen van explosieven.
- 1.5 Verkoop reststroken : De begeleiding van Eiffel inzake de eerste fase van het project reststroken (Molenhoek) is thans beëindigd. Het resultaat is dat een oppervlakte van 4.000 m² reststroken in beeld is gebracht, waarbij voor 98% helder is wat de status is. Dat is goed, want de insteek was om duidelijkheid en eerlijkheid te bewerkstelligen. We hebben 500 m² reststroken verkocht. Dat is relatief weinig voor zo'n project. Daardoor wegen de opbrengsten niet op tegen de kosten. In 2020 hebben we per saldo een resultaat van +/- € 17k. Ook in 2019 hebben we al een nadeel gemeld, met verwijzing naar toekomstige opbrengsten. Een van de oorzaken is dat we in het verleden 800 m² grond in bruikleen hebben uitgegeven tot 2025. Pas in 2025 kan deze grond worden verkocht. Maar de belangrijkste reden voor het nadeel is dat bijna 1.000 m² reststroken middels verjaring in eigendom zijn gekomen van de inwoners die de grond feitelijk in gebruik hebben genomen. We onderzoeken nu een vervolgactie in Molenhoek. Volgens recente jurisprudentie van de Hoge Raad is voor eigendom als gevolg van verjaring namelijk een schadevergoeding verschuldigd aan de gemeente die overeenkomt met de marktwaarde van de grond. Het verkrijgen van deze bijdragen vraagt een andere aanpak dan het tot heden gelopen traject. Ook overdenken we de consequenties hiervan voor de uitrol van het traject naar de kernen Mook en Middelaar.

4. Financiële bijstellingen

Programma Verplaatsen

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
2.1	Verkeerszaken / Uitbestede werkzaamheden	18	Deelname Mobiliteitsfonds A-N uit VBR	INC	10				
	Verkeerszaken / Onttrekking reserve	-18	Deelname Mobiliteitsfonds A-N uit VBR	INC	-10				
2.2	Openbare verlichting / Onderhoudskosten	21	Nieuwe aanbesteding onderhoud OV	STR	10	10	10	10	10
Totaal					10	10	10	10	10

2.1 Verkeerszaken : Betreft het incidenteel onttrekken van € 10k uit de VBR ten behoeve van deelname aan het mobiliteitsfonds.

2.2 Openbare verlichting / Onderhoudskosten : In 2019 is het contract met de aannemer geëindigd, er heeft daarom een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Het contract van deze nieuwe aanbesteding valt duurder uit dan het contract dat in 2019 afliep. Er is een bijstelling van de begroting van € 10k om deze kosten te kunnen dekken.

Programma Werken

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
3.1	Toerisme / Afschrijvingskosten	33	Geen verhoging kapitaallasten	INC	-33				
	Toerisme / Toeristenbelasting	-110	Verhoging toeristenbelasting niet doorgegaan	INC	33				
3.2	Economische promotie / Actieprogramma VTE	0	Actieprogramma vrijetijdseconomie 2020-2022	INC	10	10	10		
Totaal					10	10	10	0	0

3.1 Toerisme : Omdat verhoging tarief toeristenbelasting naar € 1,50 niet is doorgegaan, is ook de extra opbrengst in 2020 niet doorgegaan. Daarmee vervallen ook de kapitaallasten Masterplan Plasmolen 2020.

3.2 Economische promotie / Actieprogramma VTE : Dit betreft middelen die nodig zijn om uitvoering te geven aan het actieprogramma vrijetijdseconomie 2020-2022.

Programma Leren

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
4.1	Onderwijsbeleid en leerlingzaken / Leerlingenvervoer	81	Mutatie leerlingenvervoer als gevolg van een nieuwe aanbesteding	INC	35				
4.2	Onderwijsbeleid en leerlingzaken / Subsidies	0	Kosten VVE Kion	INC	60				
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken / Uitkering rijk	0	Uitkering SiSa onderwijsachterstandenbeleid	INC	-60				
Totaal		81			35	0	0	0	0

4.1 Onderwijsbeleid en leerlingzaken / Leerlingenvervoer

: Verschuiving van de kosten van Wmo naar leerlingenvervoer ten gevolge van een nieuwe aanbesteding. Per saldo pakt dit samen met het Wmo vervoer voordeliger voor de gemeente uit en draagt daarmee bij aan de taakstellende bezuiniging van het sociaal domein. Aan het einde van hoofdstuk 4.2 is een overzicht opgenomen met de posten die onderdeel zijn van de taakstellende bezuiniging op het Sociaal Domein.

4.2 Onderwijsbeleid en leerlingzaken / subsidies / uitkering rijk

: De gemeente koopt VVE plaatsen in bij Kion conform de landelijke richtlijnen. Met ingang van 2019 ontvangt onze gemeente een uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. De kosten voor het inkopen van VVE plaatsen komt ten laste van deze Sisa-uitkering.

Programma Recreëren

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
5.1	Sportbeleid / Uitbestede werkzaamheden	0	Incidentele uitgaven uitvoeringsbudget sportakkoorden	INC	10				
	Sportbeleid / Uitkering van het Rijk	0	Incidentele Sisa-uitkering uitvoeringsbudget sportakkoorden	INC	-10				
5.2	Openbaar groen / Werkbudget	50	Programma plantsoenen loopt t/m 2023	STR					-50
5.3	Hondenaangelegenheden	8	Aanleg hondenveld uitbestede werkzaamheden	INC	13				

4. Financiële bijstellingen

			Aanleg hondenveld uitvoeringskosten	STR	1	1	1	1	1
	Totaal	58			14	1	1	1	-49

- 5.1 Sportbeleid : De gemeente ontvangt voor het uitvoeren van het sportakkoord een uitvoeringsbudget in de vorm van een Sisa-uitkering. De kosten voor het uitvoeren van het sportakkoord worden door deze Sisa-uitkering gedekt.
- 5.2 Openbaar groen / werkbudget : Het programma plantsoenen loopt door tot en met 2023. Vanaf 2024 wordt geacht structureel budget aanwezig te zijn, daarom valt dit incidentele budget per 2024 structureel vrij.
- 5.3 Hondenaangelegenheden : Betreft de aanleg van een hondenveld aan de Ringbaan Molenhoek. De eenmalige aanlegkosten bedragen € 13k, de structurele kosten (tot 2024) van dit hondenveld zijn € 1k per jaar.

Programma Samenleven en zorgen

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
6.01	Kinder(dag)opvang	60	Subsidie peuteropvang	INC	-33				
		7	Uitbreiding aantal inspecties	STR	3	3	3	3	3
6.02	Vluchtelingen en statushouders	0	In- en uitvoeringkosten inburgering	STR	16	10	23	25	25
		8	Structurele subsidie ten behoeve van bewegen voor statushouders	STR	2	2	2	2	2
		-7	Correctie van incidentele boeking naar een structurele boeking	STR	7	7	7	7	7
6.03	Armoedebeleid: Minimabeleid / Collectieve zorgverzekeringen	55	Structureel hogere kosten collectieve zorgverzekering	STR	5	5	5	5	5
6.04	Uitkeringen participatiewet (UPW)	1.464	Definitief voorlopig budget door het rijk naar beneden bijgesteld.	INC	-128				
		-1.497	Definitief voorlopig budget door het rijk naar beneden bijgesteld.	INC	142				
6.05	Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ)	28	Gevolg van wijziging rijksfinanciering BBZ		21	5	5	5	5

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
6.06	Tijdelijke overbrugg.reg. zelfstandige ondernemers	0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO	INC	-1.000				
		0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO bedrijfskapitaal	INC	50				
		0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO uitkeringen levensonderhoud	INC	900				
		0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO uitvoeringskosten	INC	50				
		0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO bedrijfskapitaal terug te betalen aan het rijk	INC	1				
		0	Nieuwe tijdelijke regeling TOZO ontvangen rente en aflossing over bedrijfskapitaal	INC	-1				
6.07	Begeleide participatie en sociale werkvoorziening	108	Onderdeel van de taakstellende bezuiniging.	STR	-18	-18	-18	-18	-18
		462	Wijziging vanwege aanpassing budget door rijk zijn de verwachte exploitatiekosten lager.	INC	-26				
6.08	Maatwerkvoorzieningen Wmo	47	Structurele stijging kosten en toekenningen rolstoelen	STR		3	7	11	15
		25	Structurele stijging kosten en toekenningen woningaanpassingen	STR	10	33	38	43	48
		10	Structurele stijging van toekenningen en kosten vervoer	STR	6	20	21	22	23
6.09	Maatwerkdienstverlening 18+/ Regiobegroting	17	Hoger vastgestelde regionale begroting in 2020	STR	5	5	5	5	5
6.10	Maatwerkdienstverlening 18+ / Wmo voorziening huishoudelijke hulp	455	Structurele stijging gebruik en incidentele tariefsverhoging	STR	60	60	60	60	60
6.11	Maatwerkdienstverlening 18+ / Vervoer	151	Mutatie doelgroepenvervoer ten gevolgen van aanbesteding	INC	-46				
6.12	Maatwerkdienstverlening 18+ / Begeleiding	211	Structurele stijging gebruik begeleiding,	STR	24	24	24	24	24

4. Financiële bijstellingen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
6.13	Maatwerkdienstverlening 18+ / Kortdurend verblijf		Incidentele stijging gebruik kortdurend verblijf	INC	70				
6.14	Maatwerkdienstverlening 18+ / Dagbesteding	19	Structureel hoger gebruik dagbesteding ouderen	STR	8	8	8	8	8
		97	Structurele stijging subsidie dagbesteding vanaf 2021	STR	-10	22	22	22	22
6.15	Maatwerkdienstverlening 18+ / Baten	-69	Incidentele aframing eigen bijdragen WMO door het corona virus	INC	11				
		-5	Structureel ten onrechte opgevoerde opbrengsten. Het afkopen van rechten speelt inmiddels niet meer.	STR	5	5	5	5	5
6.16	Maatwerkdienstverlening 18- / Diverse kosten	731	Structurele toename in gebruik en incidentele tariefsverhoging	STR	205	205	205	205	205
6.17	Maatwerkdienstverlening 18- / Werkbudget	-60	Taakstellende bezuiniging	INC	60				
6.18	Maatwerkdienstverlening 18- / Landelijke voorzieningen	61	Structurele aanpassing voor fluctuerend gebruik	STR	-30	-30	-30	-30	-30
6.19	Maatwerkdienstverlening 18-/ Sociaal medische indicatie	20	Toename gebruik sociaal medische indicatie	STR	9	9	9	9	9
6.20	Maatwerkdienstverlening 18-/ PGB's	25	Er wordt structureel minder gebruik gemaakt van de PGB's dan verwacht	STR	-9	-9	-9	-9	-9
6.21	Geëscaleerde zorg 18-	65	Hogere kosten veilig thuis	STR	16	16	16	16	16
		63	Structurele uitzetting kosten jeugdbescherming en reclassering	STR	60	60	60	60	60
6.22	Onderzoekskosten Cliëntervaringsonderzoek	23	Incidentele meerkosten klanttevredenheidsonderzoek	INC	5				
6.23	Algemeen maatschappelijk werk / Subsidie	84	Structureel hogere kosten door indexering lonen	STR	3	3	3	3	3
	Totaal				452	448	470	482	492

6.01 Kinder(dag)opvang

: Dit bedrag kan incidenteel verlaagd worden omdat de VVE plekken kunnen worden gedekt door de SiSa uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid, zie ID 4.2. Deze besparing is onderdeel van de taakstellende bezuiniging. Aan het einde

- van hoofdstuk 4.2 is een overzicht opgenomen met de posten die onderdeel zijn van de taakstellende bezuiniging op het Sociaal Domein.
Door de toenemende aantal VVE locaties nemen de aantal inspecties en daarmee de kosten voor de inspecties ook toe.
- 6.02 Vluchtelingen en statushouders : Via een integratie uitkering worden middelen ontvangen voor in- en uitvoeringskosten inburgering. Voor 2020 is dit een incidenteel budget voor invoeringskosten, vanaf 2021 structureel budget voor uitvoeringskosten. De verwachte kosten zijn gelijk aan de integratie uitkering.
Daarnaast wordt er een subsidie uitgekeerd voor het bevorderen van beweging van statushouders. Tot slot vindt er een correctie plaats van ten onrechte opgevoerde baten. Deze baten zijn eerste instantie incidenteel afgeraamd maar dit had structureel moeten zijn.
- 6.03 Armoedebeleid: Minimabeleid / Collectieve zorgverzekeringen
: Dit betreft structureel hogere kosten voor collectieve zorgverzekeringen. Wij hebben een stabiele populatie. Deze populatie zit voor een groot gedeelte in het duurste segment. Om deze kosten te kunnen dekken is er een structurele begrotingswijziging van € 5k nodig.
- 6.04 Uitkeringen participatiewet (UPW)
: Op basis van begrotingsbeginselen behoort het budget vanuit het Rijk toereikend te zijn om de kosten te dekken. Dit budget wordt daarom bij aanpassingen door het Rijk ook in onze begroting aangepast. Bij een overschrijding van dit budget plus het eigen risico van 7,5% kan mogelijk aanspraak worden gemaakt op de vangnetregeling, zoals reeds in hoofdstuk 3.5 is vermeld. De ontvangsten van het rijk worden niet met een gelijk bedrag gewijzigd als de uitgaven, hoewel dit volgens de begrotingsbeginselen wel zou moeten. Dit is te verklaren door een (landelijke) wijziging in de BBZ, de BBZ komt met ingang van 2020 ten laste van de UPW. Voorgaande jaren was er een budget opgenomen bij de BBZ. Nu de BBZ ten laste komt van de UPW vindt er een overheveling plaats binnen het programma van de BBZ naar de UPW.
- 6.05 Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ)
: Met een besluit van september 2019 heeft de staatssecretaris het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (BBZ) met ingang van 2020 fors gewijzigd. Deze benodigde aanpassingen zijn een gevolg van deze wijziging.
- 6.06 Tijdelijke overbrugg.reg. zelfstandige ondernemers
: Dit betreft de kosten en ontvangsten van het Rijk ten behoeve van de TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers). Deze regeling is in het leven geroepen om zelfstandig ondernemers te kunnen steunen gedurende de corona-crisis. Uitgangspunt van deze regeling is dat het budget toereikend is voor de gemeente. De regeling is daarom budget-neutraal opgenomen.
- 6.07 Begeleide participatie en sociale werkvoorziening
: De IWGM heeft een bezuiniging opgelegd gekregen voor € 18k. Deze opgelegde bezuiniging werkt door in onze begroting en is opgenomen als onderdeel van onze taakstellende bezuiniging (zie eind hoofdstuk 4.2 voor een overzicht van de taakstellende bezuiniging).

4. Financiële bijstellingen

Daarnaast heeft er een aanpassing plaatsgevonden per meicirculaire en junicirculaire (coronacirculaire). Deze wijzigingen geven per saldo een voordeel van € 26k voor de gemeente.

- 6.08 Maatwerkvoorzieningen Wmo : Door nieuwe aanbesteding en een toename in toekenningen stijgen de kosten voor rolstoelen, woningaanpassingen en WMO vervoer. De vooruitzichten laten zien dat het aantal toekenningen blijven stijgen en daardoor de lasten de komende jaren blijven stijgen.
- 6.09 Maatwerkdienstverlening 18+ / Regiobegroting : Regionale begroting wordt altijd pas na het opstellen van onze begroting vastgesteld. Hierdoor kan het voorkomen dat deze hoger wordt vastgesteld dan van te voren voorzien. Naar verwachting is dit een structureel hogere regio begroting.
- 6.10 Maatwerkdienstverlening 18+ / Wmo voorziening huishoudelijke hulp : Er is een structurele toename op het gebruik van huishoudelijke hulp te zien. Daarnaast heeft er ook een wettelijke tarief herziening plaatsgevonden (AMvB reële tarieven). Het toenemende gebruik verklaart 1/3 van de extra kosten, 2/3 van de kosten is het gevolg van de herziening.
- 6.11 Maatwerkdienstverlening 18+ / Vervoer : Verschuiving van de kosten van Wmo naar leerlingenvervoer ten gevolge van een nieuwe aanbesteding . Per saldo pakt het voordeliger voor de gemeente uit en draagt daarmee bij aan de taakstellende bezuiniging, zie ook ID 4.1 (zie eind hoofdstuk 4.2 voor een overzicht van de taakstellende bezuiniging).
- 6.12 Maatwerkdienstverlening 18+ / Begeleiding : Regionaal is er een trend te zien in de toename van het gebruik van begeleiding, ook onze gemeente ziet hier structureel meer kosten. Om deze kosten structureel in de begroting mee te nemen is deze wijziging nodig.
- 6.13 Maatwerkdienstverlening 18+ / Kortdurend verblijf : Incidentele extra kosten ten gevolge van door de rechtbank opgelegde gedwongen zorg.
- 6.14 Maatwerkdienstverlening 18+ / Dagbesteding : De structurele kosten van € 8k betreft het toenemend aantal cliënten van de dagbesteding. De, vanaf 2021, structureel hogere subsidie is het gevolg van een wijziging van 2 dagen naar 3 dagen dagbesteding. In 2020 kunnen we door één eenmalige meevaller de begroting aframen.
- 6.15 Maatwerkdienstverlening 18+ / Baten : Er is landelijk besloten om voor de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdragen voor de Wmo te innen. Deze wijziging is een uitwerking van dit landelijk besluit. In onze begroting zijn een baten opgenomen voor de afkoop van rechten. Met ingang van 2020 vindt er geen afkoop van rechten meer plaats en deze baten komen te vervallen.

- 6.16 Maatwerkdienstverlening 18- / Diverse kosten
: Dit betreft kosten voor zowel ambulante begeleiding als GGZ voor jeugd. In de regio is een toename in gebruik van zowel ambulante begeleiding als GGZ voor jeugd te zien. Er heeft daarnaast een tariefsverhoging plaatsgevonden. Ook het resultaat over 2019 laat een forse overschrijding op deze zorg zien. Met deze begrotingswijziging willen wij de begroting dichter bij de werkelijkheid brengen op basis van deze nieuwe inzichten.
- 6.17 Maatwerkdienstverlening 18- / Taakstellende bezuiniging
: De taakstellende bezuiniging is in de begroting opgenomen. Gedurende het eerste half jaar is er invulling gegeven aan deze taakstellende bezuiniging. Dit is in een overzicht te vinden aan het eind van dit hoofdstuk (4.2). Er is voor € 10k meer bezuinigingen gevonden dan de oorspronkelijke taakstellende bezuiniging van € 60k.
- 6.18 Maatwerkdienstverlening 18- / Landelijke voorzieningen
: Dit betreft een structurele aanpassing voor fluctuerend gebruik. Deze vorm van zorg laat een grillig verloop zien en is daardoor lastig te begroten. Met deze wijziging is de begroting is aangepast zodat het gemiddelde van de afgelopen jaren is begroot.
- 6.19 Maatwerkdienstverlening 18-/ Sociaal medische indicatie
: Er is lokaal een stijging te zien in het gebruik van dit product. Vorig jaar is er meer dan de begroting uitgegeven, ook dit jaar verwachten we dat dit het geval is. Met deze wijziging verwachten we dat de kosten realistisch begroot zijn.
- 6.20 Maatwerkdienstverlening 18-/ PGB's
: De afgelopen jaren en dit jaar laat zien dat het gebruik van de PGB's in onze gemeente minder wordt. Daardoor kan er een deel van het budget worden afgeraamd.
- 6.21 Geëscaleerde zorg 18-
: Onder andere door invoering van de meldcode huiselijk geweld is er een toename in meldingen en onderzoeken te merken. Wij begroten hier aan de hand van de door de GGD voorgelegde begroting. Voor jeugdbescherming en jeugdreclassering is meer zorg nodig dan bij het opstellen van de begroting was te verwachten.
- 6.22 Onderzoekskosten Cliëntervaringsonderzoek
: In 2020 maken wij de overstap van klanttevredenheidsmetingen achteraf naar een continumeting. Dit betekent dat wij in 2020 eenmalig dubbele kosten hebben. De klanttevredenheidsmetingen van 2019 worden in 2020 uitgevoerd. Dit jaar hebben wij daarom zowel de continumeting van 2020 als de klanttevredenheidsmeting over 2019.
- 6.23 Algemeen maatschappelijk werk / Subsidie
: Dit betreft een kleine bijstelling van de begroting ter compensatie van het loon component in de subsidieverlening.

4. Financiële bijstellingen

Programma Gezond leven

dragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
7.1	Milieubeheer / Overige kosten diensten	15	Voortzetten pilotfase Mobie	INC	13				
	Totaal				13	0	0	0	0

7.1 Milieubeheer / Overige kosten diensten

: Om de pilotfase van Mobie voort te zetten is er incidenteel € 13k nodig. Een verdere toelichting van het project Mobie vindt u in hoofdstuk 2.3.

Programma Wonen

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
8.1	Woningexploitatie / Afschrijvingskosten	17	Lagere kapitaallasten i.v.m. verkoop Elzenstraat 14	STR	-17	-17	-17	-17	-17
	Totaal				-17	-17	-17	-17	-17

8.1 Woningexploitatie / Afschrijvingskosten

: Eind 2019 is Elzenstraat 14 verkocht. Als gevolg van deze verkoop dalen de kapitaallasten binnen dit programma.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
9.01	Overhead Personeel: Algemeen / Diensten door derden	31	Visie langere termijn buitendienst	INC	25				
9.02	Overhead Personeel Salariskosten Samenleving	14	Incidentele kosten VN-verdrag rechten van mensen met een handicap	INC	4	1			

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
			Uitbreiding ambtelijke capaciteit duurzaamheid	STR	19	75	75	75	75
9.03	Overhead Personeel / Werving en selectie	15	Kosten in verband met extra verbetering kwaliteit	INC	30				
9.04	Overhead ICT / Onderhoudskosten	556	Extra kosten automatisering (inclusief directe kosten MGR)	STR	49	31	27	27	27
9.05	Overhead ICT / Werkbudget	37	Squit 2020 ter vervanging van Squit XO	STR	9	27	23	27	27
9.07	Overhead buitendienst	0	Inruilvergoeding compacttrekker	INC	-10				
9.08	Overhead Facilitaire zaken	17	Verwacht lagere kosten door thuiswerk	INC	-3				
			Inhuur schoonmaak i.v.m. langdurige ziekteverlof	INC	22				
			Verhoging energiebelasting	STR	6	6	6	6	6
9.09	Overhead Bedrijfsvoering	0	Uitbreiding ambtelijke capaciteit ten behoeve van rechtmatigheidsverklaring	STR	45	50	50	50	50
9.10	Dividend / Dividenduitkering	-439	Bijstelling dividend BNG	INC	196	196	196	196	196
			Bijstelling dividend Enexis	INC	-4	22	22		
9.11	Bijstelling salarissen	-	Voorlopige bijstelling salarissen	STR	70	203	203	203	203
9.12	Uitkeringen gemeentefonds / Uitkering gemeentefonds (incl. DU/IU)	-9.648	Taakmutatie uitkering komt ten gunste van salarisbijstelling (bovenstaande post)		-70				
			Bijstelling UG n.a.v. meicirculaire 2020	STR	-76	-292	-226	-135	-223
9.13	Uitkeringen gemeentefonds / Uitkering gemeentefonds (incl. DU/IU)		Bijstelling UG n.a.v. junicirculaire 2020	INC	-66				
	Totaal				245	319	377	449	361

9.01 Overhead Personeel: Algemeen / Diensten door derden

: De toelichting op het onderzoek naar de toekomst van de buitendienst is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.

9.02 Overhead Personeel Salariskosten afd. SL

4. Financiële bijstellingen

- : Deze posten betreffen een aantal tijdelijke uitbreidingen van de huidige ambtelijke capaciteit om uitvoering te geven aan het VN-verdrag rechten van mensen met een handicap. Een verdere toelichting over de uitbreiding van de ambtelijke formatie ten behoeve van de duurzaamheidsambitie is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 9.03 Overhead Personeel / Werving en selectie
 - : De toelichting op de noodzaak van een budget voor werving en selectie is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 9.04 Overhead ICT / Onderhoudskosten
 - : De beheersdiensten van IRvN en Nijmegen voor bijvoorbeeld ondersteuning GWS, Corsa, Key2DataDistributie en BGT hebben we nu scherp in beeld. De lasten zijn aan het onderhoudsbudget ICT toegewezen in plaats van aan de bijdrage die we als deelnemer van de MGR betalen. In deze omzetting is een aantal uitgaveposten geactualiseerd en blijken de kosten te zijn toegenomen. . Daarnaast zijn ontwikkelingen op het gebied van de applicaties Veilig mailen, SEP/ISMS, iBabs, Company Webcast (digitaal vergaderen), Motion (raad 12 maart 2020) budgettair vertaald.
- 9.05 Overhead ICT / Werkbudget
 - : Het huidige VTH-zaaksysteem Squit XO zal worden vervangen door Squit 20/20. Na livegang van Squit 20/20 zal Squit XO zo snel mogelijk worden afgebouwd. Naast de basismodule is de aanschaf van een bodemmodule noodzakelijk en een RO-module wenselijk.
Voor de dekking van het totaal aan incidentele kosten is een investeringskrediet van ca. € 68k nodig dat in 4 jaar wordt afgeschreven.
- 9.07 Overhead buitendienst
 - : De inruil van de oude compacttractor levert de gemeente nog grofweg € 10k op.
- 9.08 Overhead Facilitaire zaken
 - : Betreffen hogere kosten door langdurig ziekteverlof, hogere energiebelasting en een klein voordeel door het thuiswerken als gevolg van corona.
- 9.09 Overhead Bedrijfsvoering
 - : De toelichting op de uitbreiding van de ambtelijke formatie ten behoeve van de rechtmatigheidsverklaring is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 9.10 Dividend / Dividenduitkering
 - : Het dividend van Enexis valt over 2019 (ontvangen in 2020) € 4k hoger uit dan geraamd. In de Begrotingsbrief 2021 van de Provincie wordt een dividend van € 0,50 per aandeel geraamd. In de begroting was een bedrag van € 0,67 per aandeel geraamd. Op basis van 128.250 aandelen bedraagt afwaardering € 22k.
Het dividend van de BNG is over 2020 is € 1,27 per aandeel, dit was € 2,85. Op basis van 123.708 aandelen bedraagt afwaardering € 196k. De begrotingsbrief 2021 laat ook een dividendraming van € 1,27 per aandeel zien.
- 9.11 Bijstelling salarissen
 - : De toelichting op de bijstellingen van salarissen is reeds gegeven in hoofdstuk 3.6.
- 9.12 Uitkeringen gemeentefonds / Uitkering gemeentefonds (incl. DU/IU)
 - : Naar aanleiding van de meicirculaire 2020 worden de uitkeringen uit het gemeentefonds (AU/DU/IU) voor de jaren 2020 t/m 2024 geactualiseerd. Tegenover extra baten worden in enkele gevallen aan de lastenkant wettelijke taakmutaties geraamd, waaronder de onder ID 1.4 opgenomen lasten ten behoeve van de opruiming van explosieven.

9.13 Uitkeringen gemeentefonds / Uitkering gemeentefonds (incl. DU/IU)

: Naar aanleiding van de junicirculaire 2020 worden de uitkeringen uit het gemeentefonds (AU/DU/IU) voor het jaar 2020 geactualiseerd. Dit betreft een compensatie voor Corona gerelateerde kosten. Tegenover deze extra baten wordt op de Coronarekening een last geraamd. Per saldo heeft dit dus geen effect op de exploitatie.

Diverse kleine bijstellingen

Binnen de programma's vinden er diverse kleine bijstellingen plaats. Deze bijstellingen zijn niet meegenomen in de bovenstaande tabellen van de programmamutaties maar zitten wel in de totaalstelling, zoals opgenomen in onderdeel 4.1.

Onderstaande tabel geeft de gesaldeerde kleine bijstellingen van alle programma's weer.

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2020	2021	2022	2023	2024
	Divers	-	Kleinere bijstellingen < € 10k	STR	4	10	10	9	9
			Kleinere bijstellingen < € 10k	INC	27	7	1	-4	0
	Totaal				31	17	11	5	9

Budgettair-neutrale overboekingen

Naast bovengenoemde uitzettingen zijn er ook enkele budgettair-neutrale overboekingen tussen de programma's bijvoorbeeld in verband met herrubricering of correcties op taakvelden en invulling collegeprogramma (van overhead naar functionele posten). Deze overboekingen hebben geen financieel effect op het begrotingssaldo.

Bedragen x € 1.000

Overboeking van/naar	Tegenprogramma	Bedrag 2020	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024
Van Overhead	Werken	-10				
Naar programma Werken	Overhead	10				
Totaal		0	0	0	0	0

Onderstaande saldi zijn de totaalbedragen van de programma's, de kleine bijstellingen en de budgettair-neutrale overboekingen:

TOTAAL-GENERAAL		1.263	945	1.037	1.054	908
------------------------	--	--------------	------------	--------------	--------------	------------

4. Financiële bijstellingen

Taakstellende bezuiniging Sociaal Domein

In de bovenstaande detailmutaties zijn een aantal mutaties vermeld die onderdeel zijn van de taakstellende bezuiniging binnen het Sociaal Domein. De opgelegde taakstellende bezuiniging had een hoogte van € 60k. Het resultaat van de bezuinigingsopdracht heeft een bezuiniging van € 70k opgeleverd, er is per saldo dus voor € 10k meer bezuinigd. Onderstaande tabel geeft de invulling van de taakstellende bezuiniging inzichtelijk weer.

Bedragen x € 1.000

ID	Onderwerp	Omschrijving mutatie	Bedrag
4.1	Onderwijsbeleid en leerlingzaken / Leerlingenvervoer	Leerlingenvervoer wordt als gevolg van een nieuwe aanbesteding duurder. Wmo-vervoer wordt goedkoper (ID 6.11). Per saldo positief voor de gemeente.	35
Divers	Kunst en cultuur	Wijziging in dekking kapitaallasten	-6
Divers	Mantelzorg	Minder budget nodig door aanpassing vergoeding mantelzorgers	-2
6.01	Kinder(dag)opvang	Wijziging dekking VVE plekken	-33
6.07	Begeleide participatie en sociale werkvoorziening	De IWGM heeft een bezuiniging opgelegd gekregen. Deze bezuiniging werkt ook door in onze begroting	-18
6.11	Maatwerkdienstverlening 18+ / Vervoer	Leerlingenvervoer wordt duurder (ID 4.1). Wmo-vervoer goedkoper. Per saldo positief voor de gemeente.	-46
6.17	Taakstellende bezuiniging	Wegvallen taakstellende bezuiniging uit de begroting	60
	Overschot bezuiniging	Meer bezuinigd dan de taakstelling	-10

4.3. Kredieten

Naast de bijstelling van de exploitatiebudgetten wordt ook voorgesteld om de volgende kredieten voor 2020 te voteren. Kredieten voor 2021 worden vastgesteld middels het vaststellen van de Programmabegroting 2021, maar worden nu vast weergegeven. Kredieten vanaf 2021 zijn informatie weergegeven. Deze worden in latere begrotingen definitief vastgesteld.

Bedragen x €1.000

Jaar	Omschrijving	Investing	Looptijd	Afschrijving (exploitatie)	Toelichting
2020	Bijstelling krediet Tractor compact met cirkelmaaier (huidig krediet € 38k)	€ 7	8	€ 1k	Er was bij het oorspronkelijke krediet rekening gehouden met een inruilvergoeding van € 10k. Deze mag echter niet ten gunste van het krediet komen, maar moet verwerkt worden in de exploitatie als incidentele baat (zie ID 9.07 bij de detailmutaties). Meerjarig gezien (na looptijd van 8 jaar) is er een voordeel van € 2k.
2020	Bijstelling krediet Ondergrondse containers plein Mook (huidig krediet € 14k)	€ 5	10	€ 1k	Bij besluit van de glascontainers is toegezegd de textielcontainer mede ondergronds te brengen. Dit vraagt een extra investering van € 5k.
2020	Squit 20/20 implementatiekosten	€ 68	4	€ 17	implementatiekosten voor regionaal VTH-systeem. Zie ook stand van zaken bij programma Wonen ('3. De omgevingswet invoeren').
2020	Aandelen Dar	€ 103	n.v.t.	-	Begrote financiële transactie die eind dit jaar zal leiden tot aankoop van de aandelen.
2020	Bijstelling krediet Zonnepanelen (huidig krediet € 80k)	€ 10	25	€ 0	Door de raad is een netto krediet vastgesteld van € 80k. Dit betreft echter een bruto krediet van € 90k en een bijdrage van derden van € 10k. De raad dient formeel het bruto krediet vast te stellen. Het krediet moet dus met € 10k verhoogd worden. Hiertegenover staat een bijdrage van derden van € 10k. Per saldo wijzigt er niets in de exploitatie.
2020	Bijstelling bijdrage derden van krediet Zonnepanelen	-/- € 10	25	-/- € 0	Er is bijdragen van derden toegezegd en ontvangen. De bijdrage van derden wordt in mindering gebracht op het krediet. Over het netto krediet (bruto investering -/- bijdrage derden) worden de afschrijvingskosten bepaald.

4. Financiële bijstellingen

Jaar	Omschrijving	Investering	Looptijd	Afschrijving (exploitatie)	Toelichting
	Informatief:				
2021	Natstrooier	€ 45	8	6	
2021	Strooier eco mini	€ 19	8	2	
2021	Sneeuwploeg	€ 10	8	1	
2021	Vervanging speelvoorzieningen	€ 38	10	4	
2022	<i>Aanhanger 3-Zijdige kipper</i>	€ 15	8	2	
2022	<i>Houtversnipperaar</i>	€ 20	8	2	
2022	<i>Vervanging speelvoorzieningen</i>	€ 39	10	4	
2022	<i>Vijfvoudige kooimaier</i>	€ 21	8	2	
2023	<i>Vervanging speelvoorzieningen</i>	€ 40	10	4	

De afschrijvingskosten van deze voorgestelde investeringen over 2020 zijn reeds opgenomen in de begroting of in de voorgestelde mutaties van de Zomerrapportage 2020.